

Lokalna razvojna strategija Općine Trnava

2015. - 2020.

Trnava, lipanj 2016.

Naručitelj:

**OPĆINA TRNAVA
Ivana Meštrovića 2**

Načelnica:

Irena Mikić Brezina

Stručni tim :

Valent Poslon, iur., direktor
Ivana Alšić, dipl. oec.
Elizabeta Brkanić, dipl. oec
Anamarija Brkanić, dipl. oec.

Trnava, lipanj 2016.

SADRŽAJ

1. RIJEČ NAČELNICE OPĆINE TRNAVA	1
2. PRISTUP IZRADI STRATEGIJE.....	2
2.1. Značenje strategije za razvoj Općine Trnava.....	2
2.2. Metodologija izrade strategije	3
2.3. Analiza Programa ukupnog razvoja Općine Trnava.....	4
2.3.1. Program ukupnog razvoja Općine Trnava iz 2007.godine.....	4
3. OSNOVNA ANALIZA PODRUČJA OPĆINE TRNAVA.....	5
3.1. ANALIZA OKRUŽENJA.....	5
3.1.1 Povijest Općine Trnava	5
3.1.2. Položaj Općine Trnava	5
3.2. STANJE INFRASTRUKTURE	6
3.2.1. Prometna infrastruktura.....	7
3.2.2. Telekomunikacijska infrastruktura	8
3.2.3. Energetska infrastruktura.....	8
3.2.4. Vodna infrastruktura	9
3.2.4.1. Vodoopskrba	9
3.2.4.2. Odvodnja otpadnih voda	9
3.2.5. Postupanje s otpadom.....	10
3.3. KULTURNΑ DOBRA I ZAŠTIĆENI DIJELOVI PRIRODE.....	10
3.3.1. Kulturna dobra.....	10
3.3.2. Zaštićeni dijelovi prirode	12
3.3.3. Zaštita prirode i okoliša	13
3.4. DEMOGRAFSKA ANALIZA.....	13
3.4.1. Stanovništvo i kućanstva	13
3.5. DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA.....	16
3.5.1. Odgoj i obrazovanje.....	16
3.5.2. Zdravstvo	17
3.5.3. Socijalna zaštita	17
3.5.4. Civilno društvo	18
3.6. ANALIZA GOSPODARSTVA	18
3.6.1. Prirodni resursi	18
3.6.1.1. Poljoprivreda i šumarstvo.....	19
3.6.1.2. Turistička ponuda	20

3.6.2. Struktura i osnovna obilježja gospodarstva	21
3.6.3. Razvijenost gospodarstva	22
3.6.4. Tržište rada	23
3.6.5. Potporne institucije za razvoj poduzetništva	25
3.7. INSTITUCIONALNI OKVIR ZA UPRAVLJANJE RAZVOJEM OPĆINE	27
3.7.1. Administrativni ustroj Općine Trnava.....	29
4. LOKALNA RAZVOJNA STRATEGIJA.....	32
4.1 SWOT ANALIZA	32
5. VIZIJA RAZVOJA OPĆINE TRNAVA	35
6. STRATEŠKI CILJEVI, RAZVOJNI PRIORITETI I PROVEDBENE MJERE.....	35
6.1. STRATEŠKI CILJEVI I RAZVOJNI PRIORITETI	35
6.2. MJERE RAZVOJA	38
7. USKLAĐENOST LOKALNE RAZVOJNE STRATEGIJE OPĆINE TRNAVA S DRUGIM STRATEGIJAMA....	50
7.1. USKLAĐENOST SA ŽUPANIJSKOM RAZVOJNOM STRATEGIJOM OSJEČKO- BARANJSKE ŽUPANIJE	50
7.2. USKLAĐENOST S NACIONALnim RAZVOJnim CILJEVIMA	51
8. PROVEDBA STRATEŠKOG PLANA GOSPODARSKOG RAZVITKA OPĆINE TRNAVA	51
8.1. PROVEDBA LOKALNE RAZVOJNE STRATEGIJE	52
8.2. PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE	52
IZVORI PODATAKA	54

POPIS SLIKA

Slika 1. Položaj Općine Trnava u Osječko-baranjskoj županiji.....	6
Slika 2. Crkva Uznesenja Blažene djevice Marije u Dragotinu, zaštićeno kulturno dobro	11
Slika 3. Crkva Našašća sv.Križa u Trnavi, zaštićeno kulturno dobro	11
Slika 4. Kretanje stanovništva u Općini Trnava u razdoblju od 1857.-2011.....	14
Slika 5. Nezaposlenost prema završenoj školi (plava-2014, crvena-2015).....	25

POPIS TABLICA

Tablica 1. Kulturna dobra na području Općine Trnava.....	10
Tablica 2. Ekološka mreža na području Općine Trnava	12
Tablica 3. Klasifikacija stanovništva po starosti u Općini Trnava	14
Tablica 4. Klasifikacija stanovništva prema spolu u Općini Trnava	15
Tablica 5. Broj stanovnika u 2011. u odnosu na 2001. godinu.....	15
Tablica 6. Stanovništvo staro 15 i više godina prema najviše završenoj školi.....	15
Tablica 7. Broj učenika u OŠ J. J. Strossmayera Trnava u šk.god. 2014/2015	16
Tablica 8. Korišteno poljoprivredno zemljiste	19
Tablica 9. Broj poljoprivrednih gospodarstava.....	20
Tablica 10. Broj članova, nositelja i odgovornih osoba u poljoprivrednom gospodarstvu	20
Tablica 11. Registrirani obrti u Općini Trnava	21
Tablica 12. Registrirana trgovačka društva i zadruge u Općini Trnava.....	22
Tablica 13.Broj zaposlenih prema mjestu rada Općine Trnava.....	23
Tablica 14. Kretanje nezaposlenosti rujan 2014. - rujan 2015.....	24
Tablica 15. Broj i struktura nezaposlenih na dan 30.9.2014. i na dan 30.9.2015.....	24
Tablica 16. SWOT analiza Općine Trnava	32
Tablica 17. Strateški ciljevi, prioriteti i mjere razvoja Općine Trnava	36
Tablica 18. Usklađenost LRS Općine Trnava i ŽRS Osječko-baranjske županije	51
Tablica 19. Usklađenost LRS Općine Trnava sa Strategijom ruralnog razvoja RH	51

POPIS KORIŠTENIH KRATICA

- DZS - Državni zavod za statistiku
EU - Europska unija
HZZ - Hrvatski zavod za zapošljavanje
KUD - Kulturno-umjetničko društvo
LAG - Lokalna akcijska grupa
NN - Narodne novine
MRRFEU – Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske Unije
OCD - Organizacija civilnog društva
OIE - Obnovljivi izvori energije
OPG - Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo
OŠ - Osnovna škola
RH - Republika Hrvatska

1. RIJEČ NAČELNICE OPĆINE TRNAVA

Poštovani stanovnici općine Trnava,

Čast mi je predstaviti vam Lokalnu razvojnu strategiju općine Trnava 2015. – 2020., iznimno važan dokument pomoću kojega ćemo provoditi glavne aktivnosti razvoja naše općine za predstojeći period.

Temelj ovog dokumenta leži u stvarnoj potrebi svih nas za dostojanstvenim i kvalitetnim svakodnevnim životom, na način da se u što većoj mjeri i na najoptimalniji način koriste svi resursi kojima naša općina raspolaže, ali i definiranjem vizije koja će zajedno s našim trudom i radom dovesti do održivog razvoja Lapovaca, Kondrića, Svetoblažja, Hrkanovaca Đakovačkih, Dragotina i Trnave, dakle cijele naše općine.

Strategija koju vam predstavljamo obuhvaća velike i ključne razvojne projekte koji će utjecati na razvoj svih vitalnih dijelova naše zajednice, kako gospodarstva i infrastrukture, koji će razvoju dati temeljnu podlogu, tako i društvenih djelatnosti i socijalnih usluga koji će utjecati na sadržajniji i sigurniji život naših mještana.

Za realizaciju projekata i dostizanja ciljeva strategije potrebna je suradnja svih, kako Općine, tako i civilnog i privatnog sektora, udruga i poduzetnika, odnosno svih nas koji u općini živimo i radimo.

Ovaj dokument bit će smjernica prema kojoj ćemo bilježiti postignuta ostvarenja, i koji će nam, između ostalog, omogućiti financiranje definiranih potreba naše zajednice, budući je upravo postojanje Strategije uvjet za prijavu na natječaje i financiranje putem strukturnih fondova Europske unije kao i nacionalnih fondova.

Krajnji cilj koji je, vjerujem, zajednički cilj svih nas i Općinu Trnava vidimo kao ekonomsko i socijalno razvijenu zajednicu, zajednicu po mjeri svakog od nas i svih članova naših obitelji.

Na kraju, želim zahvaliti svima koji su dali svoj doprinos u izradi ovog iznimno važnog dokumenta, a svim mještanima želim bolji život u našoj Općini.

Općinska načelnica
Općine Trnava
Irena Mikić Brezina, dipl.oec.

2. PRISTUP IZRADI STRATEGIJE

2.1. Značenje strategije za razvoj Općine Trnava

Lokalna razvojna strategija Općine Trnava je središnji planski dokument koji određuje ključne razvojne ciljeve i prioritete u razvoju općine za period od 2015. do 2020. godine. Strateško planiranje razvoja Općine Trnava bazirano je na dokumentu iz 2007. godine koji se zove Program ukupnog razvoja Općine Trnava.

Strategija daje prikaz trenutnog stanja, određuje ciljeve koji bi trebali biti postignuti do 2020. godine kao i način na koji će se ti ciljevi postići. Strategija određuje odgovornosti i uloge u razvojnem putu, daje vremenski plan realizacije pojedinih ključnih projekata i programa te definira potencijalne izvore financiranja s planiranjem razvojnog proračuna.

Strateško planiranje razvoja ujedno je i pokazatelj visoko osviještene razvojne politike, a očituje se kroz unaprijed utvrđen pristup izradi strategije kojeg karakterizira međusektorska suradnja te zajedničko definiranje ključnih problema čija se valorizacija odvija na temelju rezultata društveno-gospodarske analize i strateških ciljeva upravljanja Općinom.

Razlog definiranja strategije za razdoblje od pet godina je usklađivanje s finansijskim razdobljem na razini Europske unije. Plan razvojnih programa koji jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donose sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje proračun mora biti u suglasju sa županijskom razvojnom strategijom.

Svrha same razvojne strategije je u utvrđivanju razvojnih prioriteta, boljem shvaćanju okoline i mogućih utjecaja, brzini reagiranja i smanjenju troškova zahvaljujući planskom racionalnom pristupu, ali i usklađivanje lokalnih ciljeva s ciljevima na razini EU politika. Postoji i zakonska obaveza prema kojoj svaka lokalna samouprava mora donijeti svoju razvojnu strategiju.

Kako bi se osigurao kontinuitet provedbe razvojne strategije, određena je operativna struktura za provedbu, a svaka konkretna aktivnost ili projekt, kroz akcijski plan će imati definiranog nositelja. Važno je naglasiti kako Lokalna razvojna strategija Općine Trnava ne sadrži samo projekte koji spadaju u nadležnost općinske uprave i financiraju se iz proračuna Općine, nego ona uključuje sve projekte i programe koji imaju razvojni karakter i implementiraju se na području Općine Trnava, neovisno o tome tko je stvarni nositelj projekta, a tko izvor financiranja.

Nakon uvodnog dijela, opisana je metodologija koja se primjenjivala tijekom izrade strategije. Također, povučena je paralela između Lokalne razvojne strategije Općine Trnava i drugih strateških dokumenata na razini EU, nacionalnoj razini kao i određenih sektorskih strategija koje su već razrađene i primjenjuju se na području Općine Trnave.

Analitički dio strategije sastoji se od analize početnog stanja, gdje je korištenjem metoda istraživanja i proučavanja relevantnih statističkih podataka, fokus grupama i intervjuiima s važnim dionicima u izradi strategije sastavljena slika postojećeg stanja u kontekstu opisa

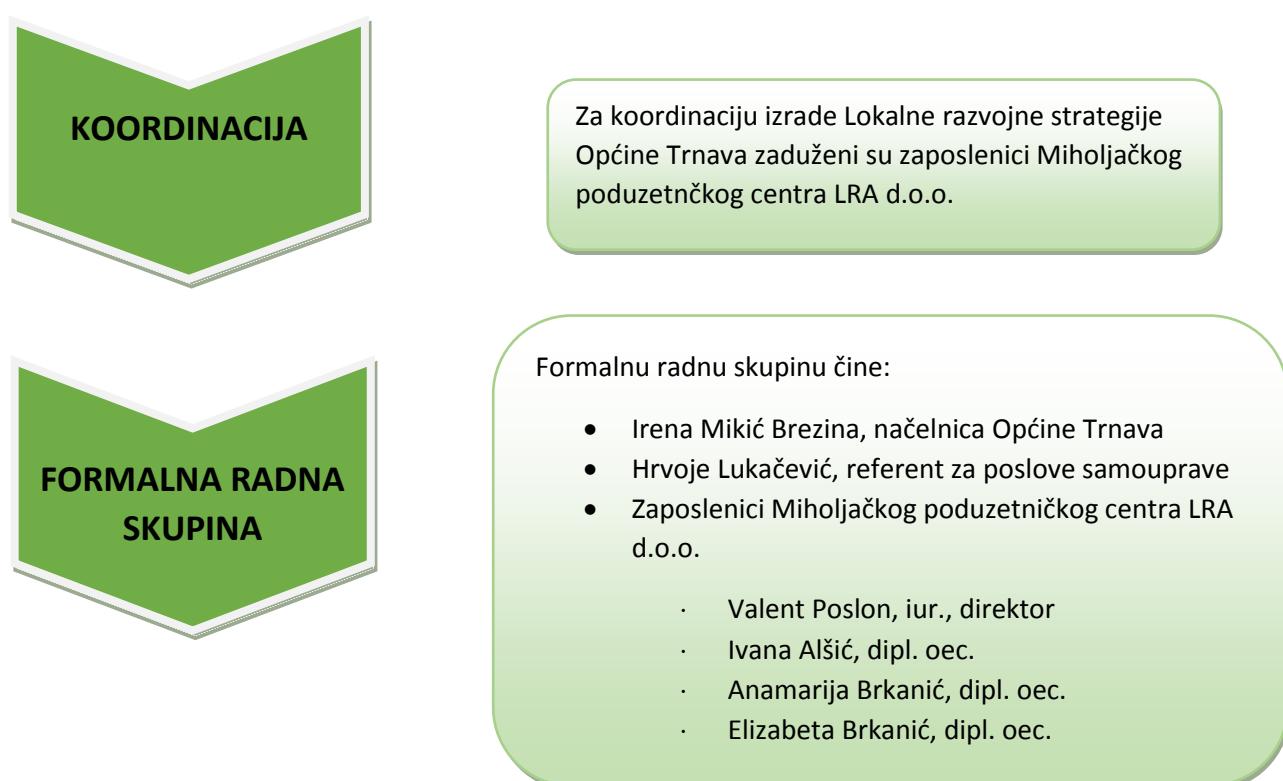

zemljopisnog položaja, analize stanovništva, gospodarstva, turizma, infrastrukture i društvenih komponenti općine. Važan dio strategije svakako predstavlja analizu snaga, slabosti, prilika i prijetnji (SWOT) koja je rađena u suradnji s radnom skupinom formiranom na razini Općine Trnava. Nakon SWOT analize krenulo se u definiranje vizije Općine Trnava, strateških ciljeva u razdoblju od 2015. do 2020. godine, prioriteta, mjera i aktivnosti kojima će se realizirati definirani strateški ciljevi razvoja Općine Trnava.

2.2. Metodologija izrade strategije

Za strateške dokumente lokalnog značaja ne postoje zadani pravilnici o njihovu sadržaju i strukturi. Ova razvojna strategija izrađena je na način da poštuje odredbe Pravilnika o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija (NN 53/10), a koji je propisalo Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU (MRRFEU). Razlog za takvu odluku leži u činjenici da takav pristup bitno olakšava provedbu i praćenje provedbe Strategije, kao i njezinu usklađenost i komplementarnost sa strateškim dokumentima na svim razinama.

Struktura koja je bila uključena u izradu Lokalne razvojne strategije Općine Trnava bila je definirana na dvije različite razine. Shematski je to prikazano na sljedećoj slici:

2.3. Analiza Programa ukupnog razvoja Općine Trnava

2.3.1. Program ukupnog razvoja Općine Trnava iz 2007.godine

Analizom Programa ukupnog razvoja Općine Trnava iz 2007. godine možemo reći da se započelo ostvarivanje postavljenih ciljeva i prioriteta koji su navedeni u PUR-u. Nadalje možemo reći da se ostvarivanje ciljeva nastavilo i u narednim godinama.

Bitno je istaknuti da su završeni radovi iz IPARD programa koji se odnosio na program izgradnje lokalnih nerazvrstanih cesta u svim naseljima Općine Trnava. Također je izgrađena staza u groblju te cesta do nogometnog igrališta u Lapovcima, a u Kondriću je izgrađeno parkiralište ispred mjesnog doma. U Hrkanovcima Đakovačkim je obnovljen zvonik i dobivena je dozvola za izgradnju vodovoda te se u narednom razdoblju planira krenuti u izgradnju istog. U ostalim naseljima se radilo na obnovi i rekonstruiranju domova što se planira i u dalnjem razdoblju. Nabavljena je komunalna oprema te je uređen odvoz selektivnog otpada. Postavljena je turistička signalizacija u suradnji s Turističkom zajednicom Osječko-baranjske županije i Osječko–baranjskom županijom u svim naseljima na području Općine. U Lapovcima i Kondriću te u dvorištu predškole u Trnavi je postavljeno dječje igralište, a planira se postavljanje i u ostalim naseljima u suradnji s Osječko-baranjskom županijom koja je financirala navedeni projekt.

U narednom razdoblju se želi i dalje ulagati u razvoj svih naselja u Općini Trnava u skladu s finansijskim mogućnostima. Naravno, to će se ostvariti izradom projekata kojima će Općina aplicirati na sredstva Programa ruralnog razvoja i drugih programa i fondova.

3. OSNOVNA ANALIZA PODRUČJA OPĆINE TRNAVA

3.1. ANALIZA OKRUŽENJA

3.1.1 Povijest Općine Trnava

Prvi pisani dokumenti o Trnavi su iz 1332. godine. Dragotin kao župa spominje se i ranije. Na blagdan sv. Vinka obilježava se Dan Općine Trnava. Za vrijeme turske okupacije na području općine uništena su neka sela, dok se Trnava održala. Sredinom 18. stoljeća Općina Trnava se počela naglo razvijati sadnjom vinograda i proizvodnjom vina. Župu je u Trnavi utemeljio biskup Čolnić kad ju je izdvojio od vropoljačke župe. Župna crkva izgrađena je 1845. godine, a obnovljena 1966. godine. Početkom 19. st. u Trnavi ima i obrtnika, ali oni su bili upravo oni obrti koji su opsluživali seljačko stanovništvo: 6 kovača, 1 kolar, 5 stolara, 1 tkalac, 1 čizmar i 4 lončara. Trnava se jače razvijala u drugoj polovici 19. st. za vrijeme biskupa J. J. Strossmayera. Tada je bila središte općina. Prvih godina stolovanja biskupa Strossmayera, vinogradi su se unaprijedili, ali s izgradnjom katedrale biskup je zapostavio vinograde. 1870. godine izgrađen je podrum s 1600 hektolitara vina, ali je nakon dvije godine izgorio. Iste je godine obnovljen.

3.1.2. Položaj Općine Trnava

Općina Trnava je smještena na području Osječko-baranjske županije, točnije u južnom dijelu županije u blizini grada Đakova, a okružena je Općinom Levanjska varoš i Općinom Satnica Đakovačka sa sjeverne strane te Gradom Đakovom s istočne strane. Na južnom dijelu graniči s Brodsko-posavskom županijom. Površina općine je 83 km^2 , što čini 2% teritorija cijele Županije. Na teritoriju Općine, prema popisu stanovništva iz 2011. Godine, živi 1600 stanovnika, što čini 0,52% stanovništva cijele Županije. Prema ovom podatku vidimo da je područje Općine slabije naseljeno područje Osječko-baranjske županije.

Na području Općine se nalazi 6 naselja: Dragotin, Hrkanovci Đakovački, Kondrić, Lapovci, Svetoblažje i Trnava kao sjedište Općine.

Dragotin – nalazi se na 131 m nadmorske visine, u dolini rijeke Breznice, istočno od naselja Trnava, područje je od posebne državne skrbi. U naselju se nalazi crkva posvećena Gospi Dragotinskoj.

Hrkanovci Đakovački – nalazi se na 134 m nadmorske visine, zapadno od naselja Trnava, područje je od posebne državne skrbi. Naselje se sastoji od zaseoka: Lisnik, Novi Hrkanovci i Slakovac.

Kondrić – nalazi se na 146 m nadmorske visine, sjeveroistočno od naselja Trnava, područje je od posebne državne skrbi. Naselje ima crkvu posvećenu sv. Ivanu Glavosjeku.

Lapovci – nalazi se na 145 m nadmorske visine, nalazi se jugozapadno od naselja Trnava, područje je od posebne državne skrbi. Naselje ima crkvu posvećenu sv. Bartolu.

Svetoblažje – nalazi se na 104 m nadmorske visine, nalazi se istočno od naselja Trnava, područje od posebne državne skrbi. Dio naselja je zaselak Zvjerinjak.

Trnava – nalazi se na 141 m nadmorske visine 55 km jugozapadno od grada Osijeka. U naselju se nalazi Župna crkva Našašća Svetog Križa koja je izgrađena 1845. godine u

istoimenoj župi koju je 1758. godine osnovao đakovački dekanat Đakovačke i Srijemske biskupije. Na području naselja Trnava postoji i Samostan časnih sestara Svetog križa.

Slika 1. Položaj Općine Trnava u Osječko-baranjskoj županiji

3.2. STANJE INFRASTRUKTURE

Gospodarska infrastruktura obuhvaća promet (u najširem smislu), energetiku, sustav telekomunikacija i komunalnih djelatnosti, kao i sve ostale djelatnosti izravno vezane uz proizvodne procese (skladištenje, čuvanje, hlađenje, pakiranje proizvoda). Negospodarska infrastruktura obuhvaća djelatnosti kao što su školstvo, zdravstvo, znanost, kultura, socijalna zaštita i uprava, a koje posredno pružaju usluge bitne za cijelo stanovništva na području Općine.

Negospodarska infrastruktura na području Općine obuhvaća sportske objekte, mjesne domove, dječja igrališta i škole. Izgrađena infrastruktura zadovoljava potrebe stanovništva. Svaka Udruga ima svoje prostorije. Na području općine postoji izgrađena zgrada škole, općine, pošte te zgrada ustupljena dječjem vrtiću iz Đakova za održavanje predškole, prostorije za nogometne klubove i ostale udruge.

3.2.1. Prometna infrastruktura

Cestovna infrastruktura

Organizacijski, državnim cestama upravlja i skrbe se za njih Hrvatske ceste, a županijskim i lokalnim cestama na području Županije Uprava za ceste Osječko-baranjske županije. Pored Zakona o cestama, a prema kriteriju opće pristupačnosti pod jednakim uvjetima u cestovnoj mreži kao javne funkcioniraju i "nerazvrstane" ceste kojima upravljaju jedinice lokalne samouprave.

Područjem Općine Trnava prolazi državna cesta D38, Pakrac (D5) – Požega – Pleternica - Đakovo (D7). Općina Trnava je povezana državnom cestom D38 s Gradom Požegom, Požeško-slavonskom županijom te susjednom Općinom Levanjska varoš na zapadnoj strani i Gradom Đakovom na istočnoj strani. Županijskim cestama su povezana općinska naselja međusobno. Županijskom cestom Ž 4163, Općina Trnava prometno je povezana s Brodsko-posavskom županijom preko mjesta Staro Topolje. Županijska cesta 4129 povezuje ju s Općinom Satnica Đakovačka. Cesta Ž 4189 povezuje Trnavu s Lapovcima.

Od važnosti za razvoj gospodarstva je i prisutnost međunarodnog prometnog koridora 5c koji čini složenu poveznicu Sjeverne – Srednje i Južne Europe i čini ključan faktor u procesu globalizacije europskog gospodarskog i prometnog prostora.

Nerazvrstane ceste su sve ostale ceste koje nisu kategorizirane u javne ceste, poljski, šumski i drugi putevi te pretežiti dio ulica i prometnih površina u Općini Trnava. Gradnja, upravljanje i održavanje nerazvrstanih cesta u nadležnosti je Općine.

Općina Trnava se prijavila na I. javni natječaj za podnošenje prijava za dodjelu sredstava iz IPARD programa za Mjeru 301 „Poboljšanje i razvoj ruralne infrastrukture“ otvoren 6.12.2010. do 31.01.2011. godine. Projekt je odobren te su 28.12.2012. godine završeni radovi (pripremni, zemljani, kamena konstrukcija te kolno testiranje) na rekonstrukciji cesta na 6 lokacija u k.o. Svetoblažje (1 cesta) i k.o. Trnava (5 cesta) u ukupnoj dužini 5,09 km.

Općina se prijavila i na III. Javni natječaj za podnošenje prijava na IPARD program za Mjeru 301. Projektom se radilo na rekonstrukciji lokalnih nerazvrstanih cesta na 7 lokacija u k.o. Kondrić, k.o. Trnava i k.o. Lapovci u ukupnoj dužini 3,79 km. Općina je dobila povrat sredstava za oba projekta u 100 %-tnom iznosu.

U dalnjem planu su daljnje rekonstrukcije nerazvrstanih cesta na području Općine. Iako su izgrađeni nogostupi u svim naseljima, planira se njihova rekonstrukcija i izgradnja gdje trenutno ne postoje.

Željeznička infrastruktura

Na području Općine, u naselju Trnava ne postoji željeznički kolodvor, ali u naselju nedaleko od Trnave postoji željeznički kolodvor pa je na taj način Općina povezana s gradovima Đakovo i Osijek unutar teritorija Osječko-baranjske županije, ali i većim gradovima Hrvatske kao npr. Zagreb i Vinkovci.

Zračni promet

Stanovnici Općine Trnava orijentirani su na Zračnu luku Klisa, Osijek.

3.2.2. Telekomunikacijska infrastruktura

Telekomunikacijska infrastruktura obuhvaća zemljište i zgrade za smještaj telekomunikacijske opreme, električna energija, kabelska kanalizacija, antenski stupovi i druge građevine za obavljanje telekomunikacijskih usluga i djelatnosti.

HP-Hrvatska pošta d.d. (u dalnjem tekstu: Društvo) osnovano je radi funkcioniranja poštanskog prometa i obavljanja djelatnosti pružanja poštanskih i drugih usluga kao što su poslovi gotovinskog platnog prometa, usluge ostalog novčanog prometa (poslove štednje i isplata po tekućim računima Hrvatske poštanske banke i gotovo svih poslovnih banaka u RH, usluge uplata i isplata po ugovorima), mjenjačke poslove, brzopostavne usluge, telefonske usluge iz javnih govornica u poštama, prodaju maraka i dr.

Područje Općine u potpunosti je pokriveno poštanskim uredom u naselju Trnava kao sjedište Općine s pripadajućim poštanskim brojem 31411 te je dostava pošte u ostalim naseljima redovita.

Ustroj javnih telekomunikacija definiran je Zakonom o telekomunikacijama, Pravilnikom o javnim telekomunikacijama u nepokretnoj mreži i Pravilnikom o javnim telekomunikacijama u pokretnoj mreži. Nepokretna mreža unutar Osječko-baranjske županije organizirana je preko pristupnih područja koji obuhvaćaju pristupnu centralu s njenom pristupnom mrežom i pripadne udaljene pretplatničke stupnjeve s njihovim pristupnim mrežama. Općina Trnava spada u pristupno područje Đakova.

Sustav telekomunikacijskih vodova uglavnom je dovršen te je stoga planirano samo dopunjavanje mreže u skladu s proširenjem građevnih zona i dinamikom izgradnje. Cijelo područje Općine pokriveno je podzemnim i zračnim telekomunikacijskim vodovima, a sva naselja imaju mogućnost širokopojasnog pristupa Internetu. Općina Trnava je među zadnjim Općinama u kojima se radila telekomunikacijska infrastruktura, stoga je ta infrastruktura relativno kvalitetna i dobra, korišteni su optički kablovi, moderna centrala, podržava 4G mrežu. Cijelo područje Općine pokriveno je signalom pokretnih komunikacijskih infrastrukturna.

3.2.3. Energetska infrastruktura

Na području Općine nije provedena plinofikacija, no u skladu s Prostornim planom Općine Trnava planira se plinofikacija svih naselja u skladu s rješenjem iz Studije plinoopskrbe iz Prostornog plana Osječko-baranjske županije.

Također se planira modernizacija i rekonstrukcija niskonaponske mreže u svrhu poboljšanja niskonaponskih prilika i kvalitete opskrbe potrošača električnom energijom te ovisno o povećanju potreba za električnom energijom, povećanje instalirane snage ugradnjom vršnih transformatora i interpoliranje novih trafostanica. Opskrbu električnom energijom cijele općine obavlja DP «Elektroslavonija» Osijek preko svoje elektroenergetske mreže.

Dana 01. kolovoza 2014. godine u ured Općine Trnava od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, stigla je Odluka o odobrenju sufinanciranja Programa povećanja energetske učinkovitosti u obiteljskim kućama čija procijenjena vrijednost iznosi 1.000.000,00 kuna. Fond je taj projekt sufinancirao s max. 800.000,00 kuna. Krajnji korisnici su građani na području Općine Trnava koji su sudjelovali sa 17-20 % vrijednosti investicije ili će maximalno dobiti 60.000,00 kuna.

3.2.4. Vodna infrastruktura

3.2.4.1. Vodoopskrba

Područje Općine Trnava se od 2005. godine opskrbuje vodom s vodocrpilišta Trslana na području Grada Đakova. Trenutno je niži dio naselja Trnava (do Samostana sestara sv. Križa) pokriven vodoopskrbnom mrežom. Naselja Lapovci, Dragotin, Svetoblažje i Kondrić su u cijelosti pokriveni vodoopskrbnom mrežom.

U dalnjem planu je etapna izrada međumjesne vodoopskrbne mreže gdje bi se u sustav uključilo naselje Hrkanovci Đakovački te da se poveća tlak vode da bi se mogli priključiti svi stanovnici naselja Trnava gdje je već izgrađena vodoopskrbna mreža te izgradnja vodoopskrbne mreže u Trnavi.

Broj priključenih kućanstava vodoopskrbnog sustava Đakovo iznosi 12.701, odnosno 69%. Prosječna godišnja potrošnja pitke vode iznosi 2.200.000 m³. Općina je dobila od strane Ministarstva graditeljstva 50.000,00 kuna za sufinanciranje projektne dokumentacije za izgradnju vodovodne mreže u naselju Trnava-brdo. Prije nekoliko mjeseci postala je i pravomoćna građevinska dozvola za vodovodnu mrežu u naselju Hrkanovci Đakovački te će se taj projekt kandidirati na strukturne fondove EU-a, Mjera 7 Programa ruralnog razvoja.

3.2.4.2. Odvodnja otpadnih voda

Na području Općine Trnava ni jedno naselje nije priključeno na sustav odvodnje otpadnih voda, odnosno nije izgrađena kanalizacijska mreža. Odvodnja oborinskih voda svih naselja na području Općine Trnava trenutno se vrši otvorenim kanalima u vodotoke, a odvodnja fekalnih voda riješena je izgradnjom septičkih jama i gnojnica. Na području Đakovštine, jedino Grad Đakovo ima izgrađenu kanalizacijsku mrežu.

Problem se javlja prilikom velikih i dugotrajnih kiša gdje se voda kroz kanale slijeva na niže dijelove naselja Općine. Taj problem najviše dolazi do izražaja u naselju Kondrić, gdje dolazi i do poplave na državnoj cesti D38 koja povezuje Požegu i Đakovo. Potrebno je uređenje svih voda i održavanje funkcionalnosti postojećeg sustava kako bi se omogućio kontrolirani i neškodljivi protok voda i njihovo namjensko korištenje.

3.2.5. Postupanje s otpadom

Za efikasno korištenje i gospodarenje otpadom, osim odlagališta komunalnog otpada, Općina Trnava će Planom gospodarenja otpadom odrediti lokacije reciklažnih dvorišta na kojima će se razvrstavati i privremeno skladištiti posebne vrste otpada, sukladno posebnom propisu.

U skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, a sukladno odluci Općinskog vijeća, Općina Trnava provela je postupak izbora najpovoljnijeg ponuditelja za pružanje usluge odvoza komunalnog otpada s područja cijele jedinice lokalne samouprave. Za koncesionara je izabrana tvrtka Eko – flor plus d.o.o. iz Varaždina, a koncesija je dodijeljena na rok od 10 godina.

Odvoz komunalnog otpada započeo je 10. siječnja 2007. godine, a otpad se odvozi svakoga tjedna. Sva domaćinstva otpad odlažu u kante volumena 120 litara, a iste su u vlasništvu Općine Trnava. Komunalni otpad s područja Općine Trnava se odvozi na odlagalište „Petrovačka Dola“, Vukovar. Godišnje se odveze oko 617 t otpada, a plaća se prema volumenu posude.

Na području cijele Općine sanirana su sva divlja odlagališta otpada. S tim u svezi potrebno je provoditi edukaciju stanovništva s ciljem izbjegavanja nastanka novih divljih odlagališta otpada.

3.3. KULTURNA DOBRA I ZAŠTIĆENI DIJELOVI PRIRODE

Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske javna je knjiga kulturnih dobara koju vodi Ministarstvo kulture, a sastoji se od tri liste: 1. Liste zaštićenih kulturnih dobara, 2. Liste kulturnih dobara nacionalnog značenja i 3. Liste preventivno zaštićenih kulturnih dobara (čl. 14. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara).

3.3.1. Kulturna dobra

Kulturna dobra su povjesne znamenitosti i svjedočanstva koja se trebaju staviti u funkciju dobrobiti stanovništva cijele Općine te valoriziranja turističke ponude koje utječe na samu ekonomsku dobrobit Općine. Prema registru kulturnih dobara Ministarstva kulture Republike Hrvatske na području Općine Trnava imamo registrirana 3 kulturna dobra, od čega su 2 nepokretna kulturna dobra i 1 pokretno kulturno dobro (Tablica 1.).

Tablica 1. Kulturna dobra na području Općine Trnava

Redni broj	Mjesto	Naziv	Vrsta kulturnog dobra
1.	Dragotin	Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije	Nepokretno kulturno dobro

2.	Trnava	Crkva Našašća sv. Križa	Nepokretno kulturno dobro
3.	Trnava	Orgulje u crkvi Našašća sv. Križa	Pokretno kulturno dobro

Izvor: www.min-kulture.hr

Slika 2. Crkva Uznesenja Blažene djevice Marije u Dragotinu, zaštićeno kulturno dobro

Slika 3. Crkva Našašća sv. Križa u Trnavi, zaštićeno kulturno dobro

- Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije u Dragotinu u povijesnim izvorima se prvi puta spominje 1332. godine. Crkva je unatoč neogotičkoj intervenciji uspjela zadržati pojedine izvorne arhitektonске elemente u unutrašnjosti (konsole, rebra svoda) te je gledajući ukupan arhitektonski sklop vrijedan primjer sakralne gotičke arhitekture u Slavoniji.
- Župna crkva Našašća sv. Križa u Trnavi koja je izgrađena u 19. st., jednobrodna je građevina s užim poligonalnim svetištem i zvonikom ukomponiranim u glavno pročelje. Sa sjeverne i južne strane svetišta prigradene su recentne sakristije.

Jednoetažni zvonik zaključen je piramidalnom krovnom konstrukcijom. U svom arhitektonskom korpusu skromno je oblikovana u duhu historicizma.

- Orgulje mehaničkog sistema s 8 registara, manualom i pedalom djelo su neutvrđenog graditelja. Ladislav Šaban pretpostavlja da bi to mogli biti Andrija ili Lorenz Fabling iz Osijeka. Kao godina izgradnje navodi se 1860. godina. Orgulje su posve zapuštene.

3.3.2. Zaštićeni dijelovi prirode

Prilikom planiranja trasa razvoja i izgradnje infrastrukture na području Općine Trnava treba se voditi računa o zaštićenim dijelovima prirode koji obuhvaćaju područje zaštićeno Ekološkom mrežom, koja je proglašena Uredbom o ekološkoj mreži objavljenom u Narodnim novinama 2007. godine. Navedenom Uredbom proglašava se ekološka mreža Republike Hrvatske sa sustavom ekološki značajnih područja i ekoloških koridora s ciljevima očuvanja i smjernicama za mjere zaštite koje su namijenjene održavanju ili uspostavljanju povoljnog stanja ugroženih i rijetkih stanišnih tipova i/ili divljih svojti.

U dopisu Ministarstva dostavljen je popis područja ekološke mreže na području PPUO Trnava i smjernice za mjere zaštite. Slijedom navedenog, za planirani zahvat u području ekološke mreže koji sam ili s drugim zahvatima može imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, ocjenjuje se njegova prihvatljivost za područje ekološke mreže sukladno Zakonu o zaštiti prirode.

Područje Općine je sastavni dio područja Ekološke mreže RH, odnosno tu se nalaze područja za divlje svojte i stanišne tipove HR2000823 šume na Dilj Gori.

Tablica 2. Ekološka mreža na području Općine Trnava

NKS šifra	Natura	Stanišni tip
E 3.1.5	91LO	Šuma hrasta kitnjaka i običnog graba
E 3.4.1	91MO	Termofilna šuma hrasta kitnjaka s crnim grahorom
E 4.3.2	91KO	Šuma bukve i širokolisne grašolike

Izvor: Državni zavod za zaštitu prirode

Mjere zaštite koje treba provoditi prilikom planiranja trasa razvoja i izgradnje infrastrukture s obzirom na proglašenu ekološku mrežu su:

- 121 – gospodarenje šumama treba provoditi sukladno načelima certifikacije šuma
- 122 – prilikom dovršenog sijeka većih šumske površine, gdje god je to moguće i prikladno, ostavljati manje neposjećene površine
- 123 – u gospodarenju šumama očuvati u najvećoj mjeri šumske čistine (livade, pašnjaci i dr.) i šumske rubove
- 124 – u gospodarenju šumama osigurati produljenje sječive zrelosti zavičajnih vrsta drveća s obzirom na fizioški vijek pojedine vrste i zdravstveno stanje šumske zajednice
- 126 – očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme
- 128 – u gospodarenju šumama osigurati prikladnu brigu za očuvanje ugroženih i rijetkih divljih svojti te sustavno praćenje njihova stanja (monitoring).

Na temelju Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05) na području obuhvata Općine Trnava nema zaštićenih dijelova prirode niti u jednoj kategoriji zaštite. U blizini naselja Dragotin i Svetoblažje nalazi se geološki i ornitološki vrijedni lokalitet koji je nastao još u aluviju, a nalazi se na potezu od područja uz Savu, preko Đakovštine pa prema Donjem Miholjcu i rijeci Dravi. Povijesno i geološki vrlo vrijedno, ali nezaštićeno područje nastalo povlačenjem Panonskog mora.

3.3.3. Zaštita prirode i okoliša

Okoliš Općine Trnava je dosta očuvan te predstavlja vrijedno dobro održivog razvoja. U pojedinim segmentima okoliš je izložen pritiscima, otpadom i otpadnim vodama te se traže racionalni postupci za sanaciju. Prostornim planom uređenja Općine predviđene su mјere kojima se provodi zaštita tla, vode, zraka, zaštita šuma, krajolika te biološke i krajobrazne raznolikosti.

3.4. DEMOGRAFSKA ANALIZA

Osnovni pokazatelji:

• Broj stanovnika	1600
• Površina	83 km ²
• Gustoća naseljenosti stanovnici/km ²	19,28
• Poljoprivredne površine	3835 ha
• Šumske površine	3836 ha
• Broj naselja	6
• Broj kućanstava	525

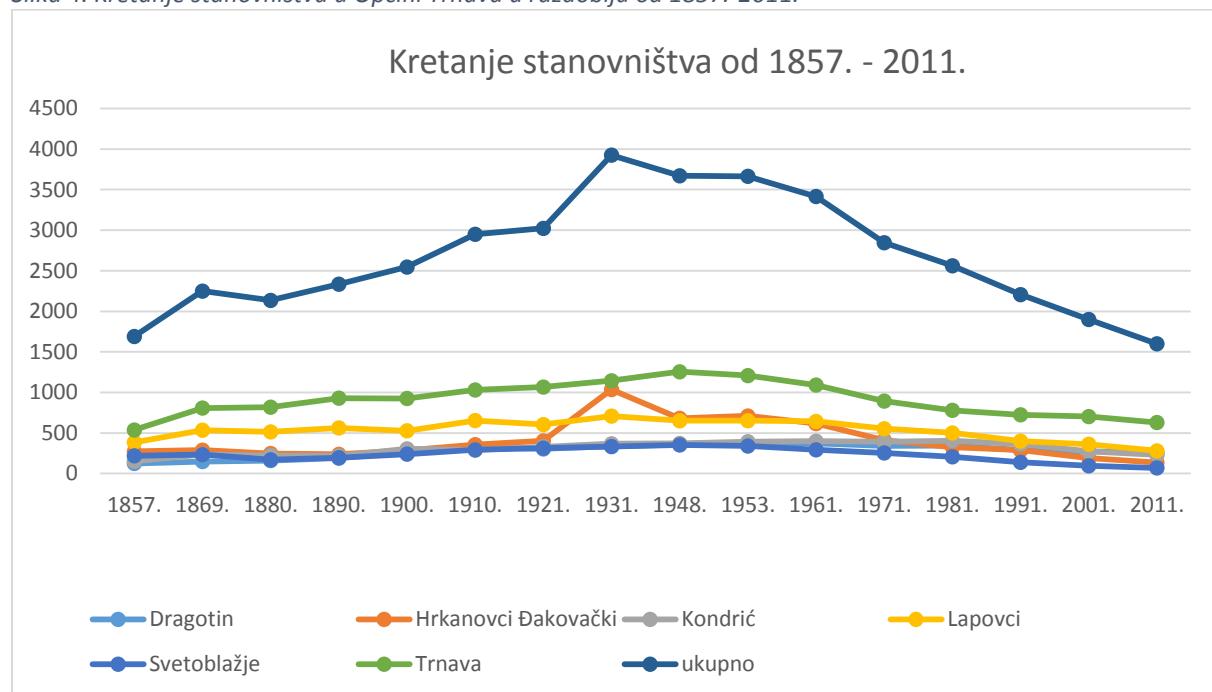
3.4.1. Stanovništvo i kućanstva

Stanovništvo sa svojim obilježjima, uz prirodne resurse čini osnovu razvoja svake sredine. Potrebno je mijenjati brojne čimbenike kako bi se utjecalo na zaustavljanje negativnih demografskih tijekova i ostvarenje uvjeta za postizanje pozitivnih promjena i rezultata u razvoju stanovništva. Negativni trendovi u većini temeljnih demografskih pokazatelja Republike Hrvatske i Osječko-baranjske županije nisu zaobišli ni Općinu Trnava.

Prema posljednjem popisu stanovništva iz 2011. godine na području Općine Trnava živi ukupno 1600 stanovnika u 525 kućanstava. Prosječan broj stanovnika po kućanstvu iznosi 3,03. Stanovništvo u Općini je u većini hrvatske nacionalnosti njih 1436, dok ostalo pripada nacionalnim manjinama. Prema broju stanovnika najveće naselje u općini je Trnava s ukupno 630 stanovnika, a najmanje naselje je Svetoblažje sa 70 stanovnika. Prosječna gustoća naseljenosti prema posljednjem popisu stanovništva iznosi 19,28 stanovnika po km².

Slika 4. Kretanje stanovništva u Općini Trnava u razdoblju od 1857.-2011.

Izvor: www.dzs.hr

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku o kretanju broja stanovnika kroz godine možemo vidjeti da je na razini Općine, ali i u svakom naselju Općine do 1931. godine zabilježen rast broja stanovnika. Nakon te godine konstantan je pad broja stanovnika, s tim da je broj stanovnika na razini Općine 2011. godine smanjen upola u odnosu na 1931. godinu.

Tablica 3. Klasifikacija stanovništva po starosti u Općini Trnava

NASELJE	UKUPAN BROJ STANOVNika	0 – 19 GODINA	20 – 59 GODINA	60 I VISE GODINA
DRAGOTIN	254	89	120	45
HRKANOVCI ĐAKOVAČKI	136	21	67	48
KONDRIĆ	230	53	129	48
LAPOVCI	280	68	149	63
SVETOBLAŽJE	70	20	29	21
TRNAVA	630	152	341	137
UKUPNO	1600	403	835	362

Izvor: www.dzs.hr

Vidljivo je da je struktura stanovništva prema starosti podjednaka u svim naseljima Općine Trnava, i da je najveća koncentracija stanovništva između 20 i 59 godina, što podrazumijeva radno aktivno stanovništvo. No isto tako je i dosta velik broj stanovnika starijih od 60 godina, pa možemo reći da stanovništvo možemo svrstati u staro stanovništvo.

Većina stanovništva zbog radnih mesta gravitira gradovima Đakovo i Osijek te su prisutne velike dnevne migracije stanovništva prema tim gradovima.

Na području Općine prema popisu stanovništva ima više muških stanovnika nego ženskih.

Tablica 4. Klasifikacija stanovništva prema spolu u Općini Trnava

NASELJE	M	Ž	UKUPNO
DRAGOTIN	132	122	254
HRKANOVCI	61	75	136
ĐAKOVAČKI			
KONDRIĆ	125	105	230
LAPOVCI	136	144	280
SVETOBLAŽJE	35	35	70
TRNAVA	314	316	630
UKUPNO	803	797	1600

Izvor: www.dzs.hr

Prema popisu stanovništva u 2011. godini u odnosu na popis stanovništva iz 2001. vidljiv je znatan pad stanovništva na razini cijele općine, a također i u svim naseljima koji su sastavni dijelovi Općine Trnava. Podaci su prikazani u tablici broj 5. Najveći pad broja stanovnika zabilježen je u Lapovcima i Trnavi.

Tablica 5. Broj stanovnika u 2011. u odnosu na 2001. godinu

NASELJA	2001.	2011.	Indeks pada stanovništva
DRAGOTIN	274	254	0,93
HRKANOVCI	191	136	0,71
ĐAKOVAČKI			
KONDRIĆ	274	230	0,84
LAPOVCI	362	280	0,77
SVETOBLAŽJE	96	70	0,73
TRNAVA	703	630	0,90
UKUPNO	1900	1600	0,84

Izvor: www.dzs.hr

Tablica 6. Stanovništvo staro 15 i više godina prema najviše završenoj školi

SPOL	Bez	1 - 3	4 - 7	Osnovna	Srednja	Stručni	Sveučilišni
	škole	razreda	razreda	škola	škola	studij	studij
	osnovne	osnovne					
	škole	škole					
M	9	7	37	281	300	9	21
Ž	66	9	58	335	177	11	13
UKUPNO	75	16	95	616	477	20	34

Izvor: www.dzs.hr

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine možemo zaključiti da je na području Općine većina radnog sposobnog stanovništva sa završenom osnovnom i srednjom školom što čini oko 82% radno aktivnog stanovništva.

3.5. DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA

3.5.1. Odgoj i obrazovanje

Na području Općine Trnava osnovnoškolsko obrazovanje odvija se u sklopu jedne matične osnovne škole OŠ J. J. Strossmayera Trnava te četiri područne škole. Područne škole se nalaze u Lapovcima, Kondriću, Hrkanovcima Đakovačkim i Dragotinu.

Školstvo na području Općine Trnava ima daleku povijest, seže još u 1786. godinu. 1794. godine škola je bila zatvorena, da bi se 1843. godine izgradila nova zgrada škole, a 1844. godine je počela s radom. 1965./66. godine počinje izgradnja nove školske zgrade u Trnavi, iste godine je i završena.

Danas škola u razrednoj i predmetnoj nastavi broji ukupno 123 učenika, od čega je 60 učenika u razrednoj nastavi, a 63 u predmetnoj nastavi u 13 razrednih odjeljenja. U školi trenutno radi 21 učitelj i to 9 učitelja razredne nastave i 13 učitelja predmetne nastave, ravnateljica i 2 stručna suradnika (pedagog i knjižničarka) te 2 djelatnika u administraciji i 9 pomoćno tehničkog osoblja (kuharica, domari, spremačice).

1905. godine izgrađena je škola u Lapovcima, a danas broji 11 učenika. Tek 1920. godine Kondrić dobiva školu koja se sastojala od jedne prostorije. Danas ima 2 učenika. 1903. godine otvara se škola u Hrkanovcima Đakovačkim koja je smještena u seoskoj kući. Danas školu pohađa 2 učenika. Dana 14. travnja 1909. godine nastava se počinje održavati u Dragotinu. Danas školu pohađa 15 učenika. Iz svih područnih škola nakon završenog 4. razreda učenici kreću u matičnu školu J. J. Strossmayera Trnava. U matičnoj školi Trnava ima 30 učenika od 1. – 4. razreda.

Tablica 7. Broj učenika u OŠ J. J. Strossmayera Trnava u šk. god. 2014/2015

ŠKOLA	RAZRED	UČENICI	DJEVOJČICE	DEČKI
TRNAVA	I.	8	4	4
	II.	9	5	4
	III.	7	3	4
	IV.	6	3	3
UKUPNO		30	15	15
LAPOVCI	I.	1	0	1
	II.	2	2	0
	III.	4	2	2
	IV.	4	1	3
UKUPNO		11	5	6
HRKANOVCI ĐAKOVAČI	I.	1	1	0
	II.	1	0	1
UKUPNO		2	1	1
DRAGOTIN	I.	4	2	2
	II.	3	0	3
	III.	8	5	3
UKUPNO		15	7	8
KONDRIĆ	I.	1	1	0
	IV.	1	0	1
UKUPNO		2	1	1

UKUPNO I. – IV.		60	29	31
MATIČNA ŠKOLA	V.	19	9	10
	VI.	15	6	9
	VII.	21	8	13
	VIII.	8	5	3
UKUPNO V. – VIII.		63	28	35
UKUPNO I. – VIII.		123	57	66

Izvor: Godišnji plan i program rada Osnovne škole J. J. Strossmayera Trnava

Na području Općine ne postoji dječji vrtić, no općina je ustupila jednu zgradu koja je u vlasništvu općine na raspolaganje dječjem vrtiću iz Đakova da bi na području općine organizirali program predškole. Općina sufinancira ovaj program.

3.5.2. Zdravstvo

U Općini Trnava osnovnu primarnu i sekundarnu zdravstvenu zaštitu provodi Ambulanta opće medicine Doma zdravlja Đakovo. Dom zdravlja je javna ustanova koja obavlja zdravstvenu djelatnost na području od oko 840 km^2 i skrbi za preko 53000 stanovnika Grada Đakova i devet susjednih Općina: Strizivojne, Semeljaca, Punitovaca, Gorjana, Drenja, Satnice Đakovačke, Levanjske Varoši, Trnave i Viškovaca. Osim ordinacija u Đakovu, Dom zdravlja obavlja svoju djelatnost u još 14 područnih ambulanata.

U Općini Trnava radi Ambulanta opće medicine pri Domu zdravlja Đakovo. U Općini Trnava ne postoji ljekarna i to predstavlja veliki problem starijim ljudima koji moraju po lijekove ići u Đakovo.

Na području Općine ne postoji ni veterinarska stanica, nego na području općine veterinarske poslove obavlja Veterinarska ambulanta iz Đakova.

3.5.3. Socijalna zaštita

Centar za socijalnu skrb Đakovo je javna ustanova koja obavlja djelatnost socijalne skrbi. Centar za socijalnu skrb Đakovo pokriva područje od oko 55 000 stanovnika i obuhvaća: Grad Đakovo i prigradska naselja: Kuševac, Selci Đakovački, Piškorevci, Budrovci i Novi Perkovci te Općine: Drenje, Gorjani, Levanjska Varoš, Punitovci, Satnica Đakovačka, Semeljci, Strizivojna, Trnava i Viškovci s pripadajućim naseljima.

Socijalna skrb je djelatnost od posebnog interesa za svaku zemlju, kao i lokalno područje s obzirom na njezin cilj – osiguranje i ostvarivanje pomoći za podmirenje osnovnih životnih potreba socijalno ugroženih obitelji, nemoćnih osoba i drugih osoba koje same ili uz pomoć članova obitelji ne mogu zadovoljiti zbog različitih nepovoljnih okolnosti (osobnih, gospodarskih, socijalnih i inih). Sredstva za financiranje djelatnosti socijalne skrbi osiguravaju se i iz sredstava proračuna jedinica lokalne samouprave.

Na području Općine je prisutan sve veći broj korisnika socijalne skrbi te veliki broj socijalno ugroženog stanovništva. Na području Općine Trnava nema ustanova za socijalnu skrb niti postoji ustanova za smještaj starih i nemoćnih osoba.

U narednom periodu se planira izgradnja doma za starije i nemoćne osobe, ukoliko Općina bude imala nekih mogućnosti aplicirati projekt izgradnje na neke od Fondova.

3.5.4. Civilno društvo

Jednu od osnovnih vrijednosti demokracije predstavlja civilno društvo i građani koji se aktivno uključuju u sva područja društvenog djelovanja. Biti aktivan i biti odgovoran dvije su osnovne vrline civilnog društva.

Djelovanje organizacija civilnog društva jedan je od najvažnijih indikatora razine demokratičnosti neke zajednice. Po definiciji, civilno društvo predstavlja skup građana koji se udružuju dobrovoljno radi zagovaranja svojih zajedničkih interesa. U svoje aktivnosti najčešće uključuju volontere, aktivne članove zajednice koji žele i izazivaju promjene u svojoj lokalnoj zajednici i društvu.

Kada je pak riječ o pravnom ustroju samih organizacija civilnoga društva u Hrvatskoj, riječ je o udrugama, zakladama, privatnim ustanovama, sindikatima i udrugama poslodavaca, organizacijskim oblicima vjerskih zajednica, ali i o raznim vrstama neformalnih građanskih inicijativa.

Na području Općine Trnava u 2014. bilo je registrirano 11 udruga (organizacija civilnog društva) koje pokrivaju široki spektar života stanovnika Općine, uključujući sport, kulturu, vatrogasnu zaštitu stanovništva te lov.

Na području Općine Trnava djeluju sljedeće udruge:

- Dobrovoljno vatrogasno društvo Trnava
- Kulturno umjetničko društvo „Brđani“, Trnava
- Lovačko društvo „Srnjak“, Trnava
- Lovačko društvo „Vepar“, Trnava
- Nogometni klub „Dinamo“, Trnava
- Udruga vinogradara, vinara, voćara „Zlatarevac“
- Kulturno umjetničko društvo „Kondrićani“, Kondrić
- Nogometni klub „Rekord“, Kondrić
- Lovačko društvo „Vepar“, Lapovci
- Nogometni klub „Mladost“, Lapovci
- Udruga „Žene veselog srca Lapovci“, Lapovci
- Kulturno umjetničko društvo „Vesela šokadija“, Lapovci

Udruge kao organizacije civilnog društva imaju jako veliku i značajnu ulogu u povezivanju zajednice, stanovništva i javnih institucija te na taj način djeluju na razvoj općina kao jedinica lokalne samouprave. Većina udruga zastupljenih na području Općine Trnave su usmjerenе na sport i lov.

Udruga „Žene veselog srca“ osnovana je s ciljem očuvanja starih običaja, društvenih igara i plesa toga kraja, ali i s ciljem sudjelovanja u društvenom i gospodarskom životu. Zajedno s KUD-om „Vesela šokadija“ iz Lapovaca organiziraju kulturnu manifestaciju „Jesen u Lapovcima“. Kulturno umjetnička društva organizirana su s ciljem očuvanja starih tradicijskih običaja i plesova s područja Općine.

3.6. ANALIZA GOSPODARSTVA

3.6.1. Prirodni resursi

Općina je smještena u mikroregiji Đakovačke lesne zaravni istočnohrvatske ravnice te mikroregiji planinskog niza Psunj – Požeška gora – Dilj Slavonskog međurječja, umjereno tople klime, bez značajnih sušnih razdoblja s oborinama jednoliko raspodijeljenih tijekom

godine. Te značajke reljefa i klime u velikoj mjeri utječu na samu činjenicu da je primarna gospodarska djelatnost poljoprivreda, vinogradarstvo, voćarstvo i stočarstvo. Najvažniji prirodni resurs na području Općine Trnava je poljoprivredno zemljište.

Općina Trnava raspolaže s 3835 ha poljoprivrednog zemljišta i 3836 ha šumske površine.

3.6.1.1. Poljoprivreda i šumarstvo

Općina je smještena u mikroregiji Đakovačke lesne zaravni, umjereni toploj klimi, bez značajnih sušnih razdoblja s oborinama jednoliko raspodijeljenih tijekom godine. Te prirodne i klimatske značajke u velikoj mjeri utječu na to da je u Općini primarna djelatnost poljoprivreda te da na području općine nema značajnijih poduzetnika koji bi poticali razvoj industrijske proizvodnje.

Na području Općine Trnava, šume i šumske zemljište zauzimaju površinu od 3836 ha što čine uglavnom mješovite šume hrasta kitnjaka, obične bukve i običnog graba. Gospodarenje šumama, kao dobru od nacionalnog interesa, povjereni je Poduzeću "Hrvatske šume" p.o. Zagreb, koje u svom sastavu imaju uprave šuma, a što je za područje Osječko-baranjske županije Uprava šuma Osijek koja je nadležna za područje Općine Trnava.

Općina Trnava raspolaže s ukupno 3835 ha poljoprivrednog zemljišta, smještena je u umjerenoj klimi stoga je poljoprivreda jedna od glavnih gospodarskih djelatnosti. Prema podacima iz Popisa poljoprivrede 2003. godine, vidljivo je da je na razini Općine 436 kućanstava kojima je poljoprivreda glavna djelatnost.

Tablica 8. Korišteno poljoprivredno zemljište

Broj kućanstava	Ukupna raspoloživa površina zemljišta ha	Ukupno korišteno poljop. Zemljište ha	U vlasništvu ha	Uzeto u zakup ha	Dano u zakup ha	Ostalo zemljište ha	Broj parcela
436	1712	1519	1175	464	120	194	1750

Izvor: www.dzs.hr

Od ukupno raspoložive površine zemljišta koja iznosi 1712 ha, ukupno se koristi 1519 ha poljoprivrednog zemljišta, od čega je 1175 ha u vlasništvu. Ostalo zemljište od 194 ha dio je neobrađeno poljoprivredno zemljište, a oko 56 ha je obraslo u šumarke i grmlja. Veliki problem što se tiče poljoprivredne proizvodnje na području Općine kao i u cijeloj županiji je usitnjenost parcela. U Općini Trnava imamo 436 kućanstava koja se bave poljoprivrednom proizvodnjom na 1750 parcela. Rješenje toga je postupak okrupnjavanja posjeda, što bi utjecalo na racionalizaciju poljoprivredne proizvodnje.

Od ukupno korištenog poljoprivrednog zemljišta 1519 ha, 1296 ha otpada na oranice i vrtove, 8 ha na povrtnjake, 94 ha na livade, 3 ha na pašnjake, 96 ha na voćnjake, a 21 ha na vinograde.

Znatan udio voćnjaka i vinograda u ukupnim poljoprivrednim površinama odraz je dugogodišnje tradicije bavljenja vinogradarstvom i proizvodnje vina u Općini, ali i pogodnosti tla za voćarsku proizvodnju što je definiralo i pravce budućeg razvoja poljoprivrede na ovim prostorima. Na području Općine prema podacima Agencije za plaćanje u poljoprivredi imamo 214 poljoprivrednih gospodarstava, od toga je 206 obiteljskih gospodarstava, 6 obrta, 1 trgovačko društvo i jedna zadruga. S obzirom na to da poljoprivreda predstavlja

dominirajuću djelatnost na području Općine, kategorija poljoprivrednih gospodarstava zauzima znatan udio u ukupnoj strukturi poslovnih subjekata.

Tablica 9. Broj poljoprivrednih gospodarstava

OPĆINA TRNAVA	
Obiteljsko gospodarstvo	206
Obrt	6
Trgovačko društvo	1
Zadruga	1
UKUPNO	214

Izvor: Agencija za plaćanje u poljoprivredi

Na području Općine Trnava je ukupno 413 osoba kojima je osnovna djelatnost poljoprivreda. Prema podacima Agencije za plaćanje u poljoprivredi imamo 206 nositelja obiteljskih gospodarstva i 199 članova obiteljskih gospodarstava te 8 odgovornih osoba u zadrugama, obrtima i trgovačkim društvima kojima je osnovna djelatnost poljoprivreda.

Tablica 10. Broj članova, nositelja i odgovornih osoba u poljoprivrednom gospodarstvu

OPĆINA TRNAVA	
Član obiteljskog gospodarstva	199
Nositelj obiteljskog gospodarstva	206
Odgovorna osoba	8
UKUPNO	413

Izvor: Agencija za plaćanje u poljoprivredi

3.6.1.2. Turistička ponuda

Turističku ponudu Općine čine razne manifestacija kulturnog sadržaja, a jedna od najznačajnijih turističko – gospodarskih manifestacija vinogradara Slavonije i Baranje je BONAVITA koja je osnovana u vinorodnoj Trnavi 1988. godine.

Prva manifestacija koja je održana bila je prilika da privatni vinari Slavonije i Baranje promoviraju i izlože svoja vina. Općina Trnava ima dugu tradiciju uzgoja vinove loze i proizvodnje vina i ova jedna manifestacija čini okosnicu turističke ponude te razvoja turizma u Općini.

Počeci vinarske i vinogradarske tradicije Biskupije Đakovačke i Srijemske sežu u predtursko doba, a nakon oslobođanja od Turaka tradiciju proizvodnje vina i vinogradarstvo obnavlja biskup Petar Bakić sadnjom vinograda u Trnavi, a proširuje ih biskup Josip Čolnić. Biskup Anto Mandić osniva vinograde u Mandičevcu, na obroncima Krndije, a biskup Josip Juraj Strossmayer gradi podrume u Trnavi i Mandičevcu.

Biskupija Đakovačka i srijemska najjači je proizvođač traminca na ovom području, koji čini 60% njihova sortimenta. Ostalih 40% zauzima proizvodnja vrhunske trnavačke graševine te vrhunski trnavački chardonnay. U vrhunskom trnavačkom tramincu uživaju i ljubitelji vina izvan naših granica.

Podrumi Biskupije također su poznati i po arhivskim vinima, čime dokazuju postojanje izvanrednih berbi, što je plod svesrdnog ulaganja, znanja i ljubavi u konačan, također i vrhunski pakirani proizvod. Jedna od važnijih obilježja za razvoj turizma, a vezano je uz vinogradarstvo i vinarstvo je postojanje Vinske ceste „Zlatarevac“.

U Lapovcima je također jedna od poznatih kulturnih manifestacija „Jesen u Lapovcima“ gdje se kroz kulturno - zabavan sadržaj njeguju običaji i plesovi s ovog područja. Nadalje, svake godine se organizira manifestacija „Lipanjske večeri“ u Kondriću te „Vinkovo“ u Trnavi što je ujedno i dan Općine te se njeguje i vjerski turizam u vidu hodočašća u Marijansko svetište u Dragotinu.

Jedna od značajnijih grana za razvoj turizma je i lov i tradicija lovstva na području Općine. Za razvoj ovog vida turističke ponude zaslužna su lovačka društva koja postoje na razini općine i Hrvatske šume gdje se lov i odvija. Na području Općine postoje i vikend naselja s ponudom smještaja za goste koji posjećuju općinu za vrijeme održavanja pojedinih manifestacija.

3.6.2. Struktura i osnovna obilježja gospodarstva

Raspoloživi prirodni uvjeti, pretežno nizinski prostor, velike poljoprivredne površine te šumska i lovna područja, položaj u okruženju i na putu prema turističkim područjima u okolini, kao i ruralna obilježja prostora i naselja maju veliku utjecaj na gospodarski razvoj Općine.

Na području Općine Trnava ukupno je registrirano 16 obrta prema podacima iz Obrtnog registra. Većina obrta se bave poljoprivrednom djelatnošću i u tome se smjeru i dalje razvija poljoprivreda kao jedna od glavnih djelatnosti na području Općine. Ostale djelatnosti kojima se bave obrtnici su uslužne djelatnosti, informatičke usluge i ugostiteljstvo. Od ukupno 16 registriranih obrta, 13 su obrti koji su i dalje aktivni, dok njih 3 su u privremenoj obustavi.

Tablica 11. Registrirani obrti u Općini Trnava

Redni broj	Naziv	Djelatnost	Mjesto
1.	AGRO-LIR	Obrt u poljoprivredi	Trnava
2.	AGROCOM	Obrt za poljoprivredu	Dragotin
3.	APOSTOL	Obrt za proizvodnju i usluge	Trnava
4.	BLANKA NOVA	Obrt za prijevoz i poljoprivredu	Trnava
5.	BREZA	Obrt za ugostiteljstvo	Kondrić
6.	CICO	Obrt za poljoprivredu	Trnava
7.	LUPI	Obrt za uslužne djelatnosti	Kondrić
8.	MV	Obrt za izradu i popravak namještaja i stolarije	Hrkanovci Đakovački
9.	POLJOMIR	Obrt za poljoprivredu	Trnava
10.	SESAR	Obrt u poljoprivredi	Svetoblažje
11.	VOJNOVIĆ	Sječa i izrada ogrjevnog drva	Hrkanovci Đakovački
12.	BRAVARIJA MS	Strojobravarske usluge	Hrkanovci Đakovački
13.	ULTRA WEB	Informatičke usluge	Trnava
14.	BLAŽA	Frizerske usluge	Trnava
15.	LIBERO	Trgovina na malo	Trnava
16.	300 ČUDA	Ugostiteljstvo	Trnava

Izvor: www.portor.hr

Prema podacima Hrvatske gospodarske komore na području Općine Trnava registrirano je 10 gospodarskih subjekata od kojih je jedan u stečaju.

Trgovačka društva registrirana su kao društva s ograničenom odgovornošću. Djelatnost kojima se poduzeća bave su raznolika, od poljoprivrednih djelatnosti, ugostiteljstva i šumarstva. Poduzeće koje je u stečaju, obavljalo je djelatnost računovodstva, revizije i poreznog savjetovanja.

Poduzeća koja su registrirana u Općini spadaju u kategoriju malih poduzeća. Na žalost, na području Općine Trnava nema drugih značajnijih gospodarskih subjekata koji bi mogli biti nositelji gospodarskog razvijanja i općenitog razvoja Općine Trnava.

Tablica 12. Registrirana trgovačka društva i zadruge u Općini Trnava

Redni broj	Naziv	Mjesto	Vlasnik	Djelatnost
1	MISNA VINA d.o.o.	Trnava	Karalić Stjepan, član uprave	Misna vina, veleprodaja i maloprodaja
2	KOJA d.o.o.	Trnava	Pap Dalibor, član uprave	Šumarstvo i sječa drva
3	Osnovna škola Josipa Jurja Strossmayera	Trnava	Vračević Katica, ravnatelj	Osnovnoškolsko obrazovanje
4	VEGO PLANTIS d.o.o.	Lapovci	Ervačić Mirko, direktor	Uzgoj povrća, cvijeća, ukrasnog bilja i sadnog materijala
5	M METAL d.o.o.	Trnava	Vučić Melita, direktor	Skupljanje i odvoz drugog smeća
6	PARAGON d.o.o. u stečaju	Trnava	Đurkin Edita, stečajni upravitelj	Računovodstvo, revizija, porezno savjetovanje
7	AGRINA d.o.o.	Trnava	Perković Marko, direktor	Uzgoj povrća, cvijeća, ukrasnog bilja i sadnog materijala
8	Braniteljska zadruga PLETER	Trnava	Slišković Luka, upravitelj zadruge	Uzgoj bobičastog, orašastog i ostalog voća
9	AGRO ANTE j.d.o.o.	Kondrić		Uzgoj koza i ovaca
10	ZLATAREVAC j.d.o.o.	Trnava		Barovi- djelatnost pripreme i usluživanja pića

Izvor: www.1.biznet.hr

3.6.3. Razvijenost gospodarstva

Prirodni resursi naše županije stvaraju komparativne prednosti koje se očituju u poljoprivredi i šumarstvu. Osim bavljenja tradicionalnom poljoprivredom, na razini cijele Osječko-baranjske županije, veliki broj obiteljskih gospodarstava okreće se seoskom turizmu kao profitabilnijoj djelatnosti gdje kroz gastronomsku ponudu mogu ujedno i ponuditi proizvode vlastitog domaćinstva. Na području Općine glavna djelatnost je vinogradarstvo i proizvodnja vina, odnosno vinarstvo.

Održiv gospodarski razvoj je temeljno razvojno pitanje i uvjet svake JLS jer budućnost lokalne zajednice ovisi o mogućnosti da ljudi osiguraju kvalitetan posao i da se u zajednici stvaraju prihodi i novostvorena vrijednost koji će omogućiti zadovoljavanje potreba stanovništva i

gospodarstva kao i visok standard života i rada, koji u lokalnim i ruralnim sredinama ne trebaju zaostajati za standardima koji postoje u urbanim sredinama.

Postupak ocjenjivanja indeksa razvijenosti i stupnja razvijenosti provodi se temeljem Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 153/09) i Uredbe o indeksu razvijenosti („Narodne novine“, broj 63/10). Stupanj razvijenosti izračunava se na temelju indeksa razvijenosti svake 3 godine.

Indeks razvijenosti je pokazatelj stupnja razvijenosti lokalnih i županijskih jedinica. Računa se kao ponderirani prosjek pet osnovnih društveno-gospodarskih pokazatelja: dohotka po stanovniku, stope nezaposlenosti, izvornih prihoda po stanovniku lokalnih, odnosno županijskih jedinica, kretanja broja stanovnika i stupnja obrazovanosti. Na temelju odstupanja od nacionalnog prosjeka, jedinica se razvrstava u pripadajuću skupinu.

Prema indeksu razvijenosti Općina Trnava spada u potpomognuto područje I skupine teritorija Republike Hrvatske. Indeks razvijenosti Općine Trnava je 46,25% što je manje od 50% i to određuje da Općina spada u potpomognuto područje I supine, kao i cijela Osječko-baranjska županija jer joj je indeks manji od 75% na razini Republike Hrvatske.

Svrha modela za ocjenjivanje stupnja društveno-gospodarskog razvoja je što objektivnije mjerjenje društveno-gospodarskih razlika među teritorijalnim jedinicama. Model se koristi za izdvajanje jedinica lokalne samouprave i županija koje značajno zaostaju za nacionalnim prosjekom. Potpomognuto područje je područje Republike Hrvatske koje prema stupnju razvijenosti značajno zaostaje za nacionalnim prosjekom i čiji je razvoj potrebno dodatno poticati. Svrha strateškog cilja je razvoj županija i statističkih regija i bolje povezati lokalne i regionalne razvojne potrebe s nacionalnim razvojnim prioritetima.

Provedba postupka ocjenjivanja i razvrstavanja provodi se za sve jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave. Time se omogućuje kontinuirano praćenje stupnja razvijenosti svih administrativno-teritorijalnih jedinica kao i planiranje poticajnih mjera koje će biti dostupne svim jedinicama, ali čija će se razina poticaja moći uskladiti s razinom stupnja razvijenosti teritorijalnih jedinica.

Općina bi trebala što je više moguće stvarati preduvjete za razvoj gospodarstva, privlačeći nove investitore osiguravajući im neke pogodnosti jer bi time utjecala na smanjivanje nezaposlenosti, a time i ostanak mladih na području općine jer bi im se na taj način osigurali uvjeti za normalan život.

3.6.4. Tržište rada

Od ukupnog broja stanovnika Općine Trnava koji prema popisu iz 2011. godine iznosi 1600 stanovnika, imamo cca 835 stanovnika od 20 do 59 godina, što iznosi 52%.

Broj zaposlenih u poslovnim subjektima koji imaju sjedište na području Općine Trnava, u mjesecu rujnu, prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje bio je 132.

Broj zaposlenih se smanjio u odnosu na 2013. godinu, kad je u istom mjesecu bilo 154 zaposlene osobe. U rujnu 2015. godine vidimo porast broja zaposlenih u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Tablica 13.Broj zaposlenih prema mjestu rada Općine Trnava

Razdoblje	Ukupno	M	Ž
Rujan 2014.	132	78	54
Prosinac 2014	131	74	57
Ožujak 2015	127	72	55
Lipanj 2015	170	79	91

Rujan 2015	172	78	94

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, odjel plana i analize

Prema statističkom biltenu Hrvatskog zavoda za zapošljavanje nezaposlenost je u razdoblju od rujna 2014. do rujna 2015. varirala. U sljedećoj tablici je prikazano kretanje nezaposlenih u navedenom razdoblju.

Tablica 14. Kretanje nezaposlenosti rujan 2014. - rujan 2015.

Razdoblje	Ukupno	M	Ž
Rujan 2014	190	84	106
Listopad 2014	201	98	103
Studeni 2014	188	90	98
Prosinac 2014	184	91	93
Siječanj 2015	191	97	94
Veljača 2015	207	106	101
Ožujak 2015	209	105	104
Travanj 2015	211	102	109
Svibanj 2015	153	87	66
Lipanj 2015	153	86	67
Srpanj 2015	156	88	68
Kolovoz 2015	161	95	66
Rujan 2015	165	93	72

Izvor: Mjesečni statistički bilteni HZZ-a Područni ured Osijek za razdoblje od rujan 2014. do rujan 2015. godine

Na dan 30.09.2014. godine prema Mjesečnom statističkom biltenu Hrvatskog zavoda za zapošljavanje broj nezaposlenih iznosi ukupno 190 radno sposobnih stanovnika dok je u istom mjesecu ove godine broj nezaposlenih iznosio ukupno 165 radno sposobnih stanovnika.

Radi bolje usporedbe u sljedećoj tablici smo prikazali strukturu nezaposlenih prema stupnju obrazovanja za rujan 2014. i rujan 2015. godine.

Tablica 15. Broj i struktura nezaposlenih na dan 30.9.2014. i na dan 30.9.2015.

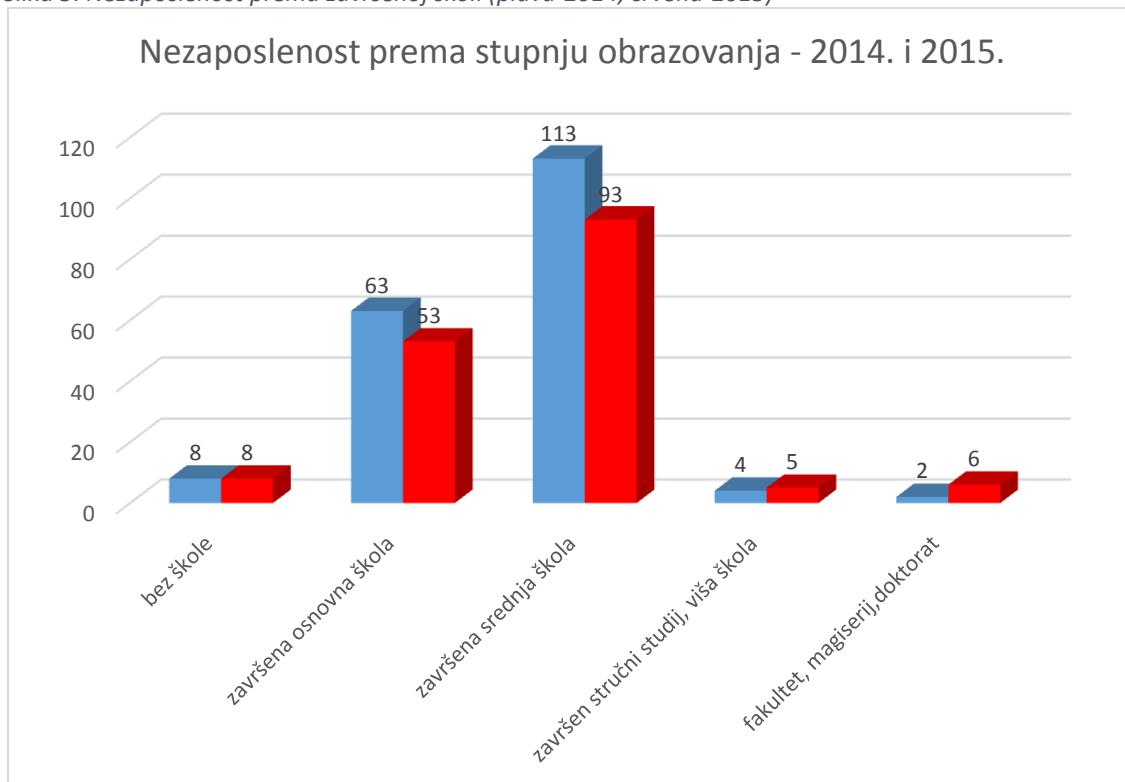
Uku-pno	M	Ž	Bez škole i nezavršena OŠ	Završena OŠ	Srednja škola 3 godine, KV, NKV	Srednja škola 4 godine, gimnazija	I.stupanj fakulteta stručni studij, viša škola	Fakultet, akademija, magisterij, doktorat	Razdo-blje
190	84	106	8	63	72	41	4	2	2014 god.
165	93	72	8	53	60	33	5	6	2015 god.

Izvor: Mjesečni statistički bilten HZZ-a Područni ured Osijek, za rujan 2014. i rujan 2015.

U strukturi nezaposlenih prema ovim podacima dominiraju nezaposleni sa završenom srednjom trogodišnjom i četverogodišnjom školom.

Slika 5. Nezaposlenost prema završenoj školi (plava-2014, crvena-2015)

Izvor: Statistički bilten HZZ-a za rujan 2014. i rujan 2015. godine

3.6.5. Potporne institucije za razvoj poduzetništva

Temeljni cilj potpornih institucija za razvoj poduzetništva je stvaranje povoljne poduzetničke klime i poticanje razvoja malog i srednjeg poduzetništva kroz pružanje poslovnih i drugih usluga u svim fazama razvoja i rasta poduzeća (npr. osiguravanje poslovnog prostora) te na taj način sudjelovanje u gospodarskom razvoju područja i smanjenju nezaposlenosti u regiji. Potporne institucije su Hrvatska gospodarska komora, poduzetničke zone te LAG „Strossmayer“ i Poduzetnički centar Đakovo.

LAG „Strossmayer“

Stvaranje lokalnih partnerstva, nazvanih lokalne akcijske grupe (LAG), započinje povezivanjem lokalnih dionika iz sva tri sektora, a jedan od zadataka im je izrada lokalnih razvojnih strategija te usmjeravanje i praćenje njihove provedbe uključujući korištenje sredstava potpore. LAG „Strossmayer“ osnovan je od strane Grada Đakova i okolnih općina (Drenje, Levanjska Varoš, Satnica Đakovačka, Semeljci, Strizivojna, Trnava i Viškovci). LAG obuhvaća područje od $769,51 \text{ km}^2$ te broj od 47.549 stanovnika. No, iako je osnovan, LAG Strossmayer još uvijek ne funkcioniра na razini kojoj bi trebao u smislu da pomaže i povezuje lokalne dionike i sudjeluje u gospodarskom razvoju područja.

LAG „STROSSMAYER“

Poduzetnički centar Đakovo d.o.o.

Na području grada Đakova je osnovan i poduzetnički centar kojem je među glavnim djelatnostima edukacija poduzetnika na području Đakova i Đakovštine, savjetovanje i edukacija poduzetnika o predmetnom poslovanju, savjetovanje poduzetnika prilikom izrade poslovnih planova, informacije vezane uz financiranje poduzetnika, izrada finansijskih elaborata informiranje poduzetnika o svim novim djelovanjima i novostima na tržištu putem e-pošte (odgovaranje i informiranje o ciljanim temama i problemima), savjetovanje poduzetnika, osnove poduzetništva – start up te informiranje o kreditnim linijama.

3.6.6. Poduzetničke zone

Prema Planu razvoja poduzetničkih zona na području Osječko-baranjske županije za razdoblje od 2013. do 2017. godine na području Osječko-baranjske županije osnovano je više od 80 poduzetničkih zona. Tridesetak zona je gotovo u potpunosti infrastrukturno opremljeno, a ostale zone su u fazi pripreme. Zone su raspoređene prema administrativnoj podjeli na općine i gradove, a smještene su u svim gradovima na području Županije te gotovo u svim općinama.

Gospodarska (poslovna) zona Trnava je u pripremi. Zona je osnovana Odlukom o osnivanju gospodarske (poslovne) zone Trnava koja je smještena uz cestu Trnava-Dragotin. U Zoni nema aktivnih poduzetnika, a moguće su sljedeće djelatnosti: uslužne, trgovачke, komunalno-servisne, ugostiteljsko-turističke i slično. Površina je 10,8 ha i u cijelosti je slobodna za investiranje. Opremljena je vodoopskrbnom i telekomunikacijskom infrastrukturom. Do kraja 2012. godine uloženo je 89.000,00 kuna, a za razdoblje od 2013. do 2017. godine planirano je uložiti sredstva u iznosu 500.000,00 kuna.

3.7. INSTITUCIONALNI OKVIR ZA UPRAVLJANJE RAZVOJEM OPĆINE

Lokalna samouprava je zajednički naziv za različite organizirane načine na koje građani lokalne zajednice na vlastitu odgovornost relativno samostalno uređuju određene javne poslove i upravljanje njima. Lokalnom samoupravom se podrazumijevaju sve razine samoupravljanja npr. gradska, općinska, regionalna i županijska.

U Republici Hrvatskoj ustrojena su dva stupnja lokalne samouprave, a to su: Jedinice područne, odnosno regionalne samouprave – županije i jedinice lokalne samouprave – gradovi i općine. Općina predstavlja područje više naselja koja su međusobno povezana zajedničkim interesom stanovništva te predstavljaju prirodnu, geografsku i društvenu zajednicu. Općine i gradovi obavljaju poslove koje se odnose na:

- uređenje naselja i stanovanje,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- komunalne djelatnosti,
- brigu o djeci,
- socijalnu skrb,
- primarnu zdravstvenu zaštitu,
- odgoj i osnovno obrazovanje,
- kulturu, tjelesnu kulturu i sport,
- zaštitu potrošača
- zaštitu i unaprjeđenje prirodnog okoliša,
- protupožarnu i civilnu zaštitu.

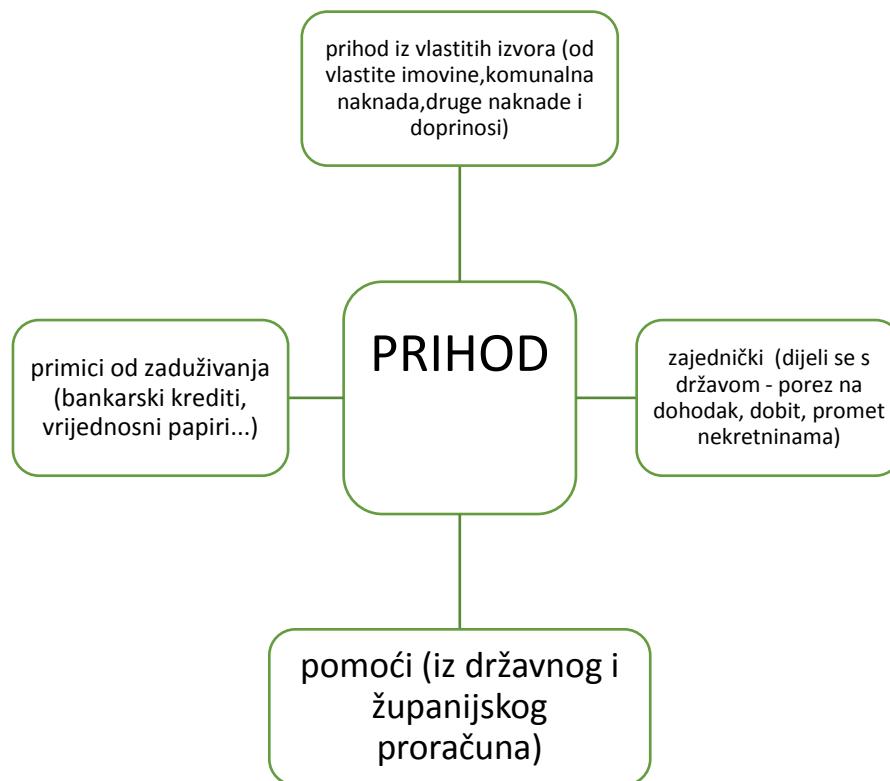
Najviši općinski akt koji se donosi u Općini je Statut općine i s njim u skladu trebaju biti svi drugi opći akti koje se donose na razini lokalne samouprave.

Svaka jedinica lokalne samouprave mora na godišnjoj razini donijeti svoj vlastiti proračun gdje su navedeni svi prihodi, izvori prihoda i primici te rashodi i izdaci koje će Jedinice lokalne samouprave imati tijekom godine. Na razini jedinica lokalne samouprave Proračun donosi Općinsko vijeće.

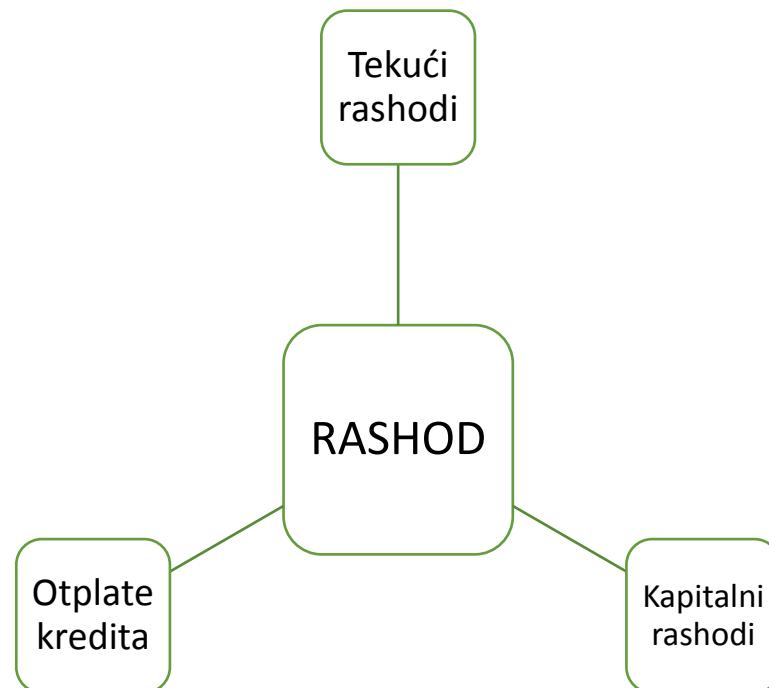
Prema klasifikaciji, najveći dio rashoda odnosi se na tekuće rashode koji čine i najveći dio rashoda, a tu spadaju rashodi za zaposlene, materijalni rashodi, subvencije, naknade i slično. Drugu skupinu rashoda čine kapitalni rashodi koji se odnose na troškove za građevinske objekte, nabavu opreme i slično te otplate kredita ako pojedina lokalna samouprava ima takvih rashoda.

Izvori prihoda jedinica samouprave jesu:

Struktura rashoda:

Lokalna samouprava mora postati središte razvojnih aktivnosti te pokrenuti i usmjeravati sustavne razvojne aktivnosti u lokalnoj sredini, a to se odnosi na povezivanje i razvoj partnerstva s tijelima na županijskoj i nacionalnoj razini, donošenje programa lokalnog razvoja,iniciranje i motiviranje stanovništva te lokalnih proizvođača, poduzetnika za uključivanje u razvojne aktivnosti i programe.

3.7.1. Administrativni ustroj Općine Trnava

Struktura Općine Trnava

Osnovne ustrojstvene jedinice Općine Trnava su Općinsko vijeće i Općinski načelnik. Ovlasti i obveze koje proizlaze iz samoupravnog djelokruga Općine podijeljene su između Općinskog vijeća, Općinskog načelnika i upravnog odjela Općine.

Općinsko vijeće je predstavničko tijelo građana Općine i lokalne samouprave koje u okviru svojih prava i dužnosti donosi opće i druge akte te obavlja druge poslove u skladu s Ustavom, zakonom te Općinskim statutom.

Općinski načelnik zastupa Općinu i nositelj je izvršne vlasti. Mandat Općinskog načelnika traje četiri godine. Općinski načelnik može dužnost obavljati profesionalno. Općinski načelnik je odgovoran za ustavnost i zakonitost obavljanja poslova koji su u njegovom djelokrugu i za ustavnost i zakonitost akata upravnog odjela. Za vrijeme pisanja ove Lokalne razvojne strategije Načelnica Općine Trnava je Irena Mikić Brezina dipl. oec. (HDSSB), Zamjenik općinske načelnice je Tomica Lovač (HDSSB). Općinski načelnik obavlja sljedeće poslove:

- daje punomoći za zastupanje Općine u pojedinim stvarima,
- priprema prijedloge općih akata,
- daje mišljenje o prijedlozima koje podnose drugi ovlašteni predlagatelji,
- izvršava ili osigurava izvršavanje općih akata Vijeća,
- usmjerava djelovanje upravnog odjela u obavljanju poslova iz njegovog samoupravnog djelokruga te nadzire njegov rad,
- upravlja nekretninama i pokretninama u vlasništvu Općine, kao i njezinim prihodima i rashodima, u skladu sa zakonom i Statutom,
- donosi Pravilnik o unutarnjem redu upravnog odjela,
- imenuje i razrješava pročelnika,
- utvrđuje plan prijma u službu u upravni odjel,
- upravlja i raspolaže prihodima i rashodima Općine,
- upravlja raspoloživim novčanim sredstvima na računu proračuna Općine,
- obavlja nadzor nad zakonitošću rada tijela mjesnih odbora,
- raspisuje izbore za članove vijeća mjesnog odbora,

- utvrđuje prijedlog proračuna,
- imenuje članove uredništva Službenog glasnika i dr.

Općinsko vijeće odlukom osniva i ukida upravni odjel te uređuje njegovo ustrojstvo, djelokrug i druga pitanja važna za rad. Za vrijeme pisanja Lokalne razvojne strategije Predsjednik Općinskog vijeća Općine Trnava je Darko Petrović, dipl. ing. poljop. (HDSSB). Vijeće ima 11 članova. Općinsko vijeće donosi:

- Statut općine,
- Poslovnik o radu Općinskog vijeća,
- odluke i druge akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Općine,
- donosi proračun, odluku o izvršenju proračuna i godišnji obračun proračuna,
- donosi odluku o privremenom financiranju, utvrđuje programe razvoja pojedinih djelatnosti i javnih potreba i dr.

Upravni odjel. Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga i poslova državne uprave prenijetih na Općinu ustrojava se upravni odjel. Referent za poslove samouprave je Hrvoje Lukačević. Upravni odjel u okviru prava i dužnosti Općine:

- izvršava zakone i druge propise, odluke i druge opće akte Općinskog vijeća i Općinskog načelnika
- prati stanje u upravnim područjima i rješava u upravnim stvarima.
- provodi nadzor, poduzima mјere na koje je zakonom ili drugim propisom ovlašten,
- priprema odluke i druge opće akte te obavlja i druge poslove.

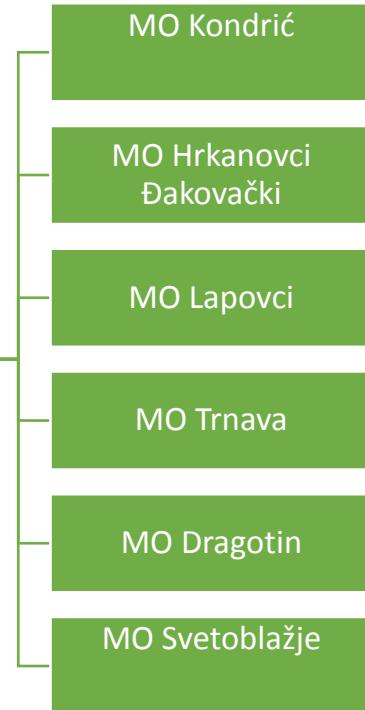
Djelatnici upravnog odjela Općine su na raspolaganju građanima za bilo kakve upite koji oni imaju u vezi poboljšanja svoga života u Općini. Odjel je u službi građana te kao takav treba omogućiti svim mještanima Općine kao i poslovnim subjektima ostvarivanje svih njihovih prava i potreba.

Na području Općine osnivaju se mjesni odbori kao oblik neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju o lokalnim poslovima od neposrednog i svakodnevnog utjecaja na život i rad samih stanovnika Općine. Mjesni odbori u Općini Trnava su: MO Trnava, MO Kondrić, MO Lapovci, MO Dragotin, MO Svetoblažje i MO Hrkanovci Đakovački. Granice područja mjesnih odbora određene su katastarskim granicama naselja Općine Trnava.

Građani neposredno mogu putem lokalnih referenduma ili zbora građana izjašnjavati se o pojedinim pitanjima od lokalnog značenja te donositi odluke koje su obvezatne za mjesni odbor.

Općina trnava

4. LOKALNA RAZVOJNA STRATEGIJA

4.1 SWOT ANALIZA

SWOT analiza analitički je alat koji se koristi prilikom strateškog planiranja da bi se prepoznale snage i slabosti, prilike i prijetnje koje utječu na razvoj Općine Trnava. Snage i slabosti unutarnji su elementi koji čine konkurenčne prednosti, odnosno nedostatke. Prilike i prijetnje odnose se na vanjske elemente, izvan kontrole dionika, međutim koji čine kontekst u kojem funkcioniра život u Općini Trnava. Cilj SWOT analize je da se križanjem elemenata izvuku zaključci koji su korišteni za izradu intervencije strateškog plana.

Tablica 16. SWOT analiza Općine Trnava

SNAGE	SLABOSTI
Gospodarstvo - Postojanje bogatog prirodnog potencijala – šumske površine - Postojanje lovišta na području općine – lovni turizam - Poljoprivredne površine pogodne za razvoj povrtlarstva, voćarstva, vinogradarstva i cvjećarstva - Tradicija obavljanja određenih djelatnosti – vinogradarstvo i vinarstvo - Povoljni prirodni resursi (klima, vodni resursi, šume, tlo) – razvoj poljoprivrede - Velike količine drvne mase – razvoj drvne industrije - Postojanje i iskorištavanje mineralnih sirovina (kvarcni pjesak) - Prirodni resursi kao osnova za razvoj turizma - Organizirano prikupljanje i odvoz otpada na području općine - Kvalitetna pitka voda - Doneseni prostorno planski dokumenti	Gospodarstvo - Visoka stopa nezaposlenosti - Visoki udio žena u ukupnoj nezaposlenosti - Nerazvijeno malo i srednje poduzetništvo - Visoka starost stanovništva - Depopulacijski trend - Iseljavanje - Nedovoljna poduzetnička inicijativa stanovnika - Nedovoljna iskorištenost poljoprivrednih potencijala - Otežan pristup bankarskim finansijskim sredstvima - Nedostatak domaćih i stranih investicija - Usporen gospodarski rast i manjak poduzetničke infrastrukture - Nepovezanost proizvodnih struktura (primarna proizvodnja i prehrabeno-prerađivačka proizvodnja)
Infrastruktura - Povoljan geoprometni položaj – razvoj gospodarske i turističke djelatnosti - Izgradnja koridora 5c i modernizacija županijskih i lokalnih cesta - osigurava se prometna prohodnost i smanjenje izoliranosti Općine Trnava - Izgrađena infrastruktura u svim naseljima općine (elektroopskrba, telekomunikacije i vodoopskrba) - Blizina graničnog prijelaza s Bosnom i	Infrastruktura - Neizgrađena komunalna infrastruktura (odvodnja, plinofikacija) - Neodgovarajuća prometna infrastruktura (loša povezanost sa željeznicom) - Loša kvaliteta državne ceste D38 - Nedostatak javnog prijevoza između ruralnih naselja - Dotrajalost elektroenergetske mreže

Hercegovinom • Prometno su značajne trase županijskih i lokalnih cesta koje osiguravaju prometnu prohodnost u smjeru sjever - jug • Dobra izgrađenost mreža nerazvrstanih cesta • Javna rasvjeta Društvene djelatnosti • Postojanje organizacija civilnog društva • Postojanje društvenih domova • Postojanje dječjih igrališta • Postojanje sportskih terena i objekata (dvorana) • Postojanje objekta za predškolski odgoj • Postojanje zgrade za osnovnoškolsko obrazovanje • Postojanje zgrada za područne odjele u naseljima općine • Postojanje crkvi i kapelica u naseljima općine • Vrijedna kulturna baština i povijesna baština (Bonavita, Jesen u Lapovcima, Lipanske večeri u Kondriću, Vinkovo u Trnavi) • Vjerski turizam (Marijansko svetište u Dragotinu) • Postojanje vinske ceste - Zlatarevac • Postojanje KUD-ova koji njeguju tradiciju i folklor • Postojanje DVD-a • Dostupnost primarne zdravstvene zaštite • Postojanje pošte • Postojanje vikend naselja	Društvene djelatnosti • Velik broj socijalno ugroženog stanovništva • Veliki broj korisnika socijalne skrbi • Nedostatak kapaciteta za smještaj starih i nemoćnih osoba • Slaba informiranost udruga o mogućnostima korištenja sredstava EU fondova, potpora • Nedostatak ljekarne • Nepostojanje vrtića
PRIЛИКЕ Gospodarstvo • Razvoj poduzetničke infrastrukture - poduzetnička zona • Prerada postojećih sirovina – potencijali razvoja prerađivačkih industrija – mesoprerađivačka industrija • Poticanje razvoja vinarstva • Poticanje razvoja voćarstva i	PRIЈЕТЊЕ Gospodarstvo • Nezainteresiranost za ulazak u nove poduzetničke inicijative • Nedostatak educirane radne snage za nove proizvodnje • Odlazak mladog i stručnog kadra u veće gradove i inozemstvo • Nedostatak novčanih sredstava • Velika konkurenca turističkih ponuda

vinogradarstva • Poticanje razvoja ekološke poljoprivrede i razvoj proizvodnje cvijeća • Poticanje razvoja stočarstva • Poticanje korištenja biomase za obnovljive izvore energije • Poticanje proizvodnje bazirane na domaćim sortama • Potencijal za razvoj seoskog turizma i vjerski turizam • Mogućnost prekogranične suradnje s BIH • Poticanje razvoja tradicionalnih i umjetničkih obrta • Poticanje zapošljavanja stanovništva općine – aktivna politika zapošljavanja • Povezivanje s drugim turističkim destinacijama (vinska cesta) • Postavljanje bankomata	većih gradova • Nepovoljan utjecaj klimatskih promjena na poljoprivrednu proizvodnju • Nepovoljna gospodarska kretanja uslijed utjecaja gospodarske krize • Siva ekonomija • Duge administrativne procedure kod pokretanja poslovanja • Neodgovarajuće korištenje prirodnih resursa
Infrastruktura • Razvoj i poboljšanje kvalitete prometne infrastrukture • Potencijal korištenja predpristupnih programa EU namijenjeni razvoju infrastrukture • Razvoj alternativnih izvora energije • Poboljšanje energetske učinkovitosti • Edukacija i jačanje svijesti građana o potrebama i mogućnostima zaštite okoliša • Izgradnja sustava odvodnje • Izgradnja reciklažnog dvorišta • Modernizacija javne rasvjete • Dogradnja mobilnih telekomunikacijskih i informacijskih sustava	Infrastruktura • Neriješeni sustav kanalizacije i otpadnih voda • Prijetnje od povremenih poplava • Prijetnje od klizišta i odrona tla • Onečišćenje okoliša • Nedovoljno energetski učinkovitih objekata • Neizgrađeno regionalno odlagalište otpada do roka koji je preuzeila RH
Društvene djelatnosti • Unaprjeđenje kvalitete zdravstvenih i socijalnih usluga • Jačanje suradnje između organizacija civilnog društva • Daljnja obnova društvenih domova i izgradnja društvenog doma u Dragotinu	Društvene djelatnosti • Slaba motiviranost građana za projekte od javnog interesa • Iseljavanje • Smanjenje broja učenika u osnovnim školama • Niska kupovna moć stanovništva • Nedostatak finansijskih sredstava

• Informiranje udruga o korištenjima sredstvima EU • Adaptacija vjerskih objekata • Poticanje mladih na život na selu • Mogućnost organizacije dječjeg vrtića • Potpore programima uključivanja civilnog sektora i građana u odlučivanju o ukupnom razvoju područja	• Propadanje kulturne baštine – kulturnih i povijesnih vrijednosti

5. VIZIJA RAZVOJA OPĆINE TRNAVA

Vizija Općine Trnava je sažeta i jasna zamisao o željenom postignuću za razvoj područja u odnosu na Općine u bližoj i daljoj okolini. Zasniva se na rezultatima osnovne analize, SWOT analize, analize ideja radne skupine za izradu strategije o razvoju područja u budućnosti. Navedeno je sažeto u slijedećoj viziji :

Vizija OPĆINE TRNAVA

„Općina Trnava je područje očuvane tradicijske i kulturne baštine, prirodnih resursa koji pokreću razvoj gospodarstva, turizma i zapošljavanja te na taj način utječe na poboljšanje života i standarda i zadovoljstva svojih stanovnika.“

6. STRATEŠKI CILJEVI, RAZVOJNI PRIORITETI I PROVEDBENE MJERE

6.1. STRATEŠKI CILJEVI I RAZVOJNI PRIORITETI

Strateški ciljevi Općine Trnava predstavljaju sveukupni izraz očekivanih rezultata razvoja Općine. Ciljeve je moguće kvantitativno izraziti te je moguće pratiti njihovo ostvarivanje, a vremenski su ograničeni s razdobljem trajanja strategija razvoja Općine. Ovako doneseni strateški ciljevi doprinose ostvarenju vizije, a temelje se na analizi stanja te SWOT analizi. Analizom SWOT analize Općine Trnava i razgovora s djelatnicima u Općini došli smo do 3 glavna strateška cilja na kojima će se temeljiti razvoj općine. Ta tri strateška cilja su :

1. STVARANJE KONKURENTNOG GOSPODARSTVA
2. RAZVOJ I UNAPREĐENJE INFRASTRUKTURE, PROSTORNO PLANIRANJE I ZAŠTITA OKOLIŠA
3. UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA, RAZVOJ PARTNERSTVA I MEĐUSEKTORSKA SURADNJA

U tablici u nastavku dan je pregled osnovnih strateških ciljeva, prioriteta koji iz njih proizlaze, te provedbenih mjeru kojima će se doći do ostvarenja prioriteta, a time i strateških ciljeva za razdoblje od 2015. – 2020. godine.

Tablica 17. Strateški ciljevi, prioriteti i mјere razvoja Općine Trnava

STRATEŠKI CILJ	PRIORITETI	MЈERE
CILJ 1: STVARANJE KONKURENTNOG GOSPODARSTVA	1P1 Jačanje preduvjeta za razvoj poduzetništva	1P1-M1 Razvoj poslovne infrastrukture, izgradnja poslovne zone
	1P2 Razvoj ruralnog gospodarstva i poticanje konkurenčnosti poljoprivrede	1P2-M1 Razvoj ekološke poljoprivrede
		1P2-M2 Poticanje agrotehničkih mјera za razvoj voćarstva, povrtlarstva i cvjećarstva te proizvodnje u kontroliranim uvjetima (plastenici i staklenici)
		1P2-M3 Poticanje cjeloživotnog obrazovanja poljoprivrednika
		1P2-M4 Povezivanje ratarske i stočarske proizvodnje
	1P3 Podrška razvoju turizma	1P3-M1 Razvoj turističke infrastrukture
		1P3-M2 Razvoj seoskog turizma i daljnji razvoj lovnog turizma
		1P3-M3 Unapređenje Vinske ceste
	1P4 Efikasno korištenje prirodnih potencijala	1P4-M1 Efikasno korištenje prirodnih potencijala (revitalizacija zapuštenih poljoprivrednih površina) u svrhu razvoja proizvodnje
		1P4-M2 Šumski potencijal
CILJ 2: RAZVOJ I UNAPREĐENJE INFRASTRUKTURE, PROSTORNO PLANIRANJE I ZAŠTITA OKOLIŠA	1P5 Poticanje razvoja novih proizvoda i usluga u industrijskom sektoru	1P5-M1 Daljnja finalizacija drvnih proizvoda i povezivanje vinogradarstva i vinarstva
		1P5-M2 Potpora poduzetnicima i obrtnicima u početnom periodu
		1P5-M3 Potpora kod novih zapošljavanja
	2P1 Unapređenje javne infrastrukture	2P1-M1 Izgradnja kanalizacijske mreže
		2P1-M2 Spajanje na vodovodnu mrežu Trnava - brdo i Hrkanovci Đakovački
		2P1-M3 Poboljšanje energetske učinkovitosti
		2P1-M4 Unapređenje prometne infrastrukture
	2P1-M5 Izgradnja i rekonstrukcija nogostupa	2P1-M6 Plinofikacija cijele Općine
	2P2 Unapređenje društvene	2P2-M1 Izgradnja društvenog doma u

CILJ 3: UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA, RAZVOJ PARTNERSTVA I MEĐUSEKTORSKA SURADNJA	infrastrukture	Dragotinu 2P2-M2 Obnova i održavanje društvenih domova i prostorija za rad udruga 2P2-M3 Obnova i održavanje sportske infrastrukture 2P2-M4 Razvoj i unapređenje kulturnih programa 2P2-M5 Proširenje kapaciteta za smještaj starih i nemoćnih osoba 2P2-M6 Organiziranje dječjeg vrtića
	2P3 Kvalitetno prostorno planiranje	2P3-M1 Ažuriranje prostorno – planske dokumentacije
	2P4 Zaštita prirode i očuvanje okoliša	2P4-M1 Stvaranje uvjeta za kvalitetno zbrinjavanje otpadai podizanje svijesti građanstva o važnosti i prednosti sortiranja otpada 2P4-M2 Zaštita biološke i krajobrazne raznolikosti 2P4-M3 Provedba mjera za zaštitu voda i tla
	2P5 Energetska efikasnost i OIE	2P5-M1 Primjena obnovljivih izvora energije (biomasa) 2P5-M2 Primjena energetski učinkovitih tehnologija
	3P1 Očuvanje društveno kulturne baštine	3P1-M1 Istraživanje i održivo upravljanje društveno kulturnom baštinom
	3P2 Unapređenje zdravstveno socijalne zaštite	3P2-M1 Unapređenje zdravstvenih usluga 3P2-M2 Unapređenje socijalnih usluga i povećana skrb o starijoj populaciji
	3P3 Jačanje uloge OCD-a i razvoj ljudskih potencijala	3P3-M1 Unapređenje znanja i vještina civilnog društva 3P3-M2 Razvoj partnerstva između općine, gospodarstvenika i građana - socijalni dijalog 3P3-M3 Poticanje cjeloživotnog obrazovanja i stvaranje novih radnih mesta
	3P4 Unapređenje međunarodne suradnja	3P5-M1 Poticanje prekogranične suradnje s Bosnom i Hercegovinom

6.2. MJERE RAZVOJA

Na temelju postavljenih strateških ciljeva, prioriteta i mjera, u nastavku slijedi detaljan pregled svih mjera razvoja Općine Trnava za razdoblje 2015. – 2020. godine.

CILJ 1: STVARANJE KONKURENTNOG GOSPODARSTVA

P1 Jačanje preduvjeta za razvoj poduzetništva

MJERA 1	Razvoj poslovne infrastrukture, izgradnja poslovne zone
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je stvaranje povoljnih uvjeta te unapređenje poslovne infrastrukture za razvoj poduzetništva.
SADRŽAJ/OPIS	Provođenjem ove mjere pokušat će se potaknuti postojeće, ali i nove poduzetnike na ulaganje u poslovnu zonu na način da se poduzetnicima i obrtnicima osigura potrebni uvjeti, pomoć, informacije i savjete vezane uz poslovanje. Aktivnosti koje uključuju ovu mjeru su izrada dokumentacije i prijava za izgradnju i opremanje poslovne zone.
NOSITELJ	Općina Trnava, poduzetnici, obrtnici
IZVORI FINANCIRANJA	Poslovni subjekti na području Općine, Općina Trnava

P2 Razvoj ruralnog gospodarstva i poticanje konkurentnosti poljoprivrede

MJERA 1	Razvoj ekološke poljoprivrede
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je poticanje stanovništva na bavljenje ekološkom poljoprivredom. Svrha ove mjere je podizanje svijesti stanovništva i poljoprivrednika o mogućnostima i prednostima za bavljenje ekološkom poljoprivredom
SADRŽAJ/OPIS	Kontinuirano provođenje edukacije poljoprivrednika zainteresiranih za proizvodnju ekološke hrane. Poticanje ekološke poljoprivredne proizvodnje kroz sustav potpora u poljoprivredi. Pružanje stručne i administrativne pomoći u ostvarivanju potpora i subvencija.
NOSITELJ	Postojeći i potencijalni poljoprivrednici, Savjetodavna služba, potporne institucije
IZVORI FINANCIRANJA	Postojeći i potencijalni poljoprivrednici

MJERA 2	Poticanje agrotehničkih mjer za razvoj voćarstva, povrtlarstva i cvjećarstva te proizvodnje u kontroliranim uvjetima (plastenici i staklenici)
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je potaknuti male poljoprivrednike da se okrenu drugim vrstama poljoprivrednih proizvodnja uvođenjem agrotehničkih mjer zaštite poljoprivrednih površina i poljoprivredne proizvodnje.

SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom se žele unaprijediti uvjeti za poljoprivrednu proizvodnju uvođenjem agrotehničkih mjera zaštite poljoprivrednih površina i poljoprivredne proizvodnje te poticanje proizvodnje u kontroliranim uvjetima, radi ostvarenja većih priloga i boljeg ekonomskog rezultata. Ovom mjerom se želi potaknuti kontinuirani razvoj i ulaganje u razvoj voćarstva, povrtlarstva i cvjećarstva na način da se stvaraju povoljniji uvjeti korištenja poljoprivrednih površina. Stvaranjem povoljnijih uvjeta privuklo bi više ljudi da se odluče na ove vrste proizvodnje i ulaganje u izgradnju plastenika i staklenika, ulaganje u sustave navodnjavanja i sustave zaštite od mraza i tuče.
NOSITELJ	Općina Trnava, postojeći i potencijalni poljoprivrednici, LAG, savjetodavna služba
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Trnava, nadležno ministarstvo, Mjere ruralnog razvoja

MJERA 3	Poticanje cjeloživotnog obrazovanja poljoprivrednika
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjeru je da se osigura kontinuirana izobrazba poljoprivrednika
SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom se želi potaknuti poduzetnike na cjeloživotno učenje, da bi na taj način stekli nova znanja i iskustva koja bi dalje mogli primjeniti u svojim proizvodnjama da bi ostvarili što bolje priloge.
NOSITELJ	Poljoprivrednici, Općina, Savjetodavna služba, Obrazovne institucije
IZVORI FINANCIRANJA	Poljoprivrednici, Općina

MJERA 4	Povezivanje ratarske i stočarske proizvodnje
CILJ I SVRHA MJERE	Svrha ove mjeru je pokušati povezati primarnu ratarsku i stočarsku proizvodnju.
SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom se želi povezati ratarska i stočarska proizvodnja na način da jedno od drugog ima dugoročne koristi. Potrebno je educirati i potaknuti obiteljska poljoprivredna poduzeća, poljoprivredne obrte i zadruge da pokušaju zaokružiti svoju proizvodnju tako da se sirovine jedne proizvodnje koristi u drugoj da bi bilo što manje otpada.
NOSITELJ	Obiteljska poljoprivredna poduzeća, zadruge, poljoprivredni obrti
IZVORI FINANCIRANJA	Poljoprivrednici, Mjere ruralnog razvoja, nadležno ministarstvo

P3 Podrška razvoju turizma

MJERA 1	Razvoj turističke infrastrukture
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjeru je izgradnja i unapređenje turističke infrastrukture.
SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom se želi ulagati u izgradnju i uređenje osnovne turističke infrastrukture, koja je potrebna zbog povećanog broja turističkih dolazaka. Ulaganje se odnosi na izgradnju i uređenje biciklističkih staza, obnova i uređenje izletišta, ugostiteljsko - smještajnih kapaciteta

	(privatni smještaj, seljačka domaćinstva).
NOSITELJ	Općina, Turistička zajednica, stanovništvo
IZVORI FINANCIRANJA	EU fondovi, potpore nadležnog ministarstva

MJERA 2 Razvoj seoskog turizma i daljnji razvoj lovnog turizma	
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je poticati daljnji razvoj seoskog turizma i lovnog turizma na području Općine
SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom se želi potaknuti mala Obiteljska poljoprivredna gospodarstva da počnu ulagati u razvoj ruralnog turizma. Isto tako se želi potaknuti i unaprijediti lovni turizam koji već postoji na razini Općine.
NOSITELJ	Poljoprivrednici, stanovništvo, Udruge, Lovačka društva, Općina
IZVORI FINANCIRANJA	Mjere ruralnog razvoja, Ministarstvo turizma, Općina Trnava

MJERA 3 Unapređenje Vinske ceste	
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj mjere je daljnji razvoj i ulaganje u Vinsku cestu "Zlatarevac"
SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom se želi dalje ulagati u razvoj vinske ceste kao turističke ponude na razini Općine na način da se dalje radi na promicanju ovog kraja i vinske regije jer turističkog potencijala ovdje ne nedostaje. Ulaganjem u daljnji razvoj se želi zaokružiti i stvoriti pravi turistički proizvod koji će privući mnogobrojne turiste. Uz samu vinsku cestu potrebno je tu spomenuti i brojna događanja vezana uz vino i vinogradarstvo, od kojih je najznačajnija Bonavita – turističko-gospodarska manifestacija vinogradara Slavonije i Baranje osnovana u Trnavi 1988. godine.
NOSITELJ	Općina, turistička zajednica, stanovništvo, turisti
IZVORI FINANCIRANJA	Mjere ruralnog razvoja, Ministarstvo turizma, Općina Trnava

P4 Efikasno korištenje prirodnih potencijala

MJERA 1 Efikasno korištenje prirodnih potencijala (revitalizacija zapuštenih poljoprivrednih površina)	
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj mjere je ulaganje u revitalizaciju i obnovu zapuštenih poljoprivrednih površina
SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom se želi potaknuti obnova zapuštenih poljoprivrednih površina, raznim potporama i poticajima.
NOSITELJ	Poljoprivrednici, općina, Agencija za plaćanje u poljoprivredi ribarstvu i

	ruralnom razvoju, Savjetodavna služba, Agencija za poljoprivredno zemljište
IZVORI FINANCIRANJA	Mjere ruralnog razvoja

MJERA 2 Šumski potencijal - drvni potencijal	
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je kvalitetno i održivo upravljanje šumskim površinama i drvnim potencijalom.
SADRŽAJ/OPIS	U sklopu ove mjere se treba bazirati na održivom rastom i razvoju drvnog sektora (proizvodnja i prerada) te očuvanje šumskih površina te poticanje prerade drvne mase i finalnih proizvoda od drveta.
NOSITELJ	Hrvatske šume, Općina, poduzetnici
IZVORI FINANCIRANJA	Hrvatske šume, nadležno ministarstvo

P5 Poticanje razvoja novih proizvoda i usluga u industrijskom sektoru

MJERA 1 Razvoj drvna industrije i povezivanje vinogradarstva i vinarstva	
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je potaknuti razvoj drvne industrije i povezivanje vinogradarstva i vinarstva
SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom se želi potaknuti razvoj industrije na području Općine na način da se ulaže u razvoj drvne industrije i realizacije finalnih proizvoda od drveta. Želi se potaknuti i povezivanje vinogradarstva i vinarstva tako da se poljoprivrednicima osiguraju potpore za ulaganje u opremanje podruma i opremu za proizvodnju vina.
NOSITELJ	Poljoprivrednici, Poduzetnici, obrtnici
IZVORI FINANCIRANJA	EU fondovi, potpore nadležnog ministarstva, poslovni subjekti

MJERA 2 Potpora poduzetnicima i obrtnicima u početnom periodu	
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj mjere je pomoći potencijalnim i novim poduzetnicima i obrtnicima u Općini
SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom se želi potaknuti i pružiti pomoći postojećim i novim poduzetnicima u otvaranju poduzeća i obrta, te potporama i poticajima poboljšati njihove poduzetničke aktivnosti, što će utjecati na stvaranje novih radnih mesta i novih zapošljavanja.
NOSITELJ	Općina, poduzetnici, obrtnici, nezaposleni, Hrvatski zavod za zapošljavanje
IZVORI FINANCIRANJA	Potpore nadležnog ministarstva, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

MJERA 3	Potpore kod novih zapošljavanja
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj mjere je potpora kod zapošljavanja
SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom se želi potaknuti poduzetnike i obrtnike na novo zapošljavanje, na način da im se prezentiraju mjere i potpore koje Hrvatski zavod za zapošljavanje ima na raspolaganju za zapošljavanje.
NOSITELJ	Poduzetnici, obrtnici, Hrvatski zavod za zapošljavanje
IZVORI FINANCIRANJA	Potpore nadležnog ministarstva, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

CILJ 2: RAZVOJ I UNAPREĐENJE INFRASTRUKTURE, PROSTORNO PLANIRANJE I ZAŠTITA OKOLIŠA
P1 Unapređenje javne infrastrukture

MJERA 1	Izgradnja kanalizacijske mreže
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je stvoriti preduvjete za rast i razvoj gospodarstva i povećanje kvalitete života građana.
SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom se želi stvoriti kvalitetniji uvjeti za građane te gospodarske subjekte. Aktivnosti koje će se provoditi su priprema dokumentacije, ishođenje dozvola, izgradnja i održavanje kanalizacijske mreže na području Općine.
NOSITELJ	Općina Trnava, gospodarski subjekti, stanovništvo
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Trnava, Mjere ruralnog razvoja Mjera 7.2, Mjera 7.4

MJERA 2	Spajanje na vodovodnu mrežu Trnava- brdo i Hrkanovci Đakovački
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj i svrha ove mjere je spojiti sva naselja na području Općine u jedinstveni sustav vodovodne mreže.
SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom se želi učiniti dostupno svim stanovnicima i gospodarskim subjektima na području Općine spajanje na vodovodnu mrežu. Aktivnosti koje će se provoditi je ishođenje dozvola i suglasnosti, izgradnja i održavanje vodovodne mreže.
NOSITELJ	Općina Trnava
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Trnava, Mjere ruralnog razvoja Mjera 7.2, Mjera 7.4

MJERA 3	Poboljšanje energetske učinkovitosti
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je poboljšanje energetski učinkovitosti u javnim i privatnim zgradama na području Općine
SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom se želi utjecati na poboljšanje energetske učinkovitosti

	na području Općine kako bi se ostvario pozitivan energetski i ekološki efekt i ostvarile uštede. Aktivnosti koje će se provoditi, bit će usmjerene na rekonstrukciju i modernizaciju elektromreže, modernizacija telekomunikacijske mreže, modernizacija javne rasvjete te poticanje gospodarstvenika i stanovništava na izgradnju i projektiranje energetski učinkovitih prostora.
NOSITELJ	Osječko baranjska županija, Općina, gospodarstvenici, stanovništvo
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Trnava, organizacije civilnog društva, vlasnici privatnih stambenih i poslovnih objekata, Osječko-baranjska županija

MJERA 4 Unaprjeđenje prometne infrastrukture	
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je ulagati u daljnju rekonstrukciju i modernizaciju cesta na području Općine da bi se stvorili povoljniji uvjeti za povezivanje svih naselja Općine, a i s naseljima izvan Općine
SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom se želi ulagati u daljnju rekonstrukciju, modernizaciju i izgradnju cesta na području cijele Općine. Na taj način će se stvoriti povoljniji uvjeti i bolja prometna povezanost svih naselja u Općini, a i izvan nje.
NOSITELJ	Općina Trnava
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Trnava, Mjere ruralnog razvoja

MJERA 5 Izgradnja i rekonstrukcija nogostupa	
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj mjere je rekonstruirati postojeće nogostupe u naseljima u Općini te izgraditi nogostupe gdje ne postoje, a potrebni su.
SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom se želi izgraditi i rekonstruirati nogostupi u svim naseljima u Općini. Na taj način bi se direktno utjecalo na sigurnost pješaka u prometu.
NOSITELJ	Općina Trnava
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Trnava, Mjere ruralnog razvoja Mjera 7.2, Mjera 7.4

MJERA 6 Plinofikacija cijele Općine	
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj mjere je provesti plinofikaciju cijele Općine
SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom se želi provesti plinofikacija cijele Općine. Na taj način bi se stvorili uvjeti za alternativni sustav grijanja. Aktivnosti koje će se provoditi u sklopu ove mjere su priprema dokumentacija, ishođenje dozvola, izgradnja i održavanje plinovodne mreže.
NOSITELJ	Općina Trnava, stanovništvo, poduzetnici
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Trnava, Mjere ruralnog razvoja

P2 Unapređenje društvene infrastrukture

MJERA 1	Izgradnja društvenog doma u Dragotinu
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je izgradnja društvenog doma u Dragotinu čime bi se utjecalo na poboljšanje kvalitete života lokalnog stanovništva te stvorili uvjeti za bolje funkcioniranje organizacija civilnog društva.
SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom se želi izgraditi društveni dom u Dragotinu jer je to jedino naselje u Općini koje ga nema. Na taj način bi se stvorili i poboljšali uvjeti za rad udruga u naselju te bi se utjecalo i na poboljšanje kvalitete života lokalnog stanovništva. Aktivnosti koje će se provoditi su ishođenje dozvola, izgradnja i održavanje društvenog doma.
NOSITELJ	Općina Trnava, Udruge, lokalno stanovništvo
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Trnava, Mjere ruralnog razvoja Mjera 7.2, Mjera 7.4
MJERA 2	Obnova i održavanje društvenih domova i prostorija za rad udruga
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je obnova i održavanje društvenih domova i prostorija za rad udruga.
SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom se želi obnoviti društvene domove i prostorije za rad udruga u svim naseljima Općine koje doprinose unaprjeđenju kulture življenja i kvalitete života lokalnog stanovništva, odnosno sudionika organizacija civilnog društva. Ova mjera uključuje aktivnosti: rekonstrukcija i opremanje prostorija za rad udruga, mjesnih odbora i društvenih domova.
NOSITELJ	Općina Trnava, Organizacije civilnog društva, stanovništvo, mjesni odbori
IZVORI FINANCIRANJA	Europski socijalni fond, Ministarstvo socijalne politike i mladih, Osječko-baranjska županija
MJERA 3	Obnova i održavanje sportske infrastrukture
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je obnova i održavanje infrastrukture za sport stanovnika općine čime će se doprinositi kvalitetnijem načinu života i boljem zdravstvenom stanju.
SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom se želi ulagati u obnovu i održavanje postojeće te izgradnju nove sportske infrastrukture. Želi se ulagati u uređenje igrališta i popratne infrastrukture te uređenje i izgradnju dječjih igrališta da bi se stvorili bolji uvjeti za bavljenjem sportom na području Općine.
NOSITELJ	Općina, sportske udruge, stanovništvo
IZVORI FINANCIRANJA	EU fondovi, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Županija Osječko-baranjska, Hrvatski nogometni savez

MJERA 4		Razvoj i unaprjeđenje kulturnih programa
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je povećanje ponude kulturnih programa i poboljšanje postojećih, da bi se očuvala kultura i tradicija da bi se privukli posjetitelji iz bliže i dalje okoline i novi turisti.	
SADRŽAJ/OPIS	Aktivnosti koje će se provoditi u okviru ove mjere su organizacija raznih kulturnih manifestacija u Općini kao što su Bonavita, Jesen u Lapovcima i ostale kulturno vjerske manifestacije. Na ovaj način bi se privlačio veći broj posjetitelja iz bliže i dalje okoline te privlačenje većeg broja turista, što bi opet utjecalo na poboljšanje gospodarskog stanja u općini.	
NOSITELJ	Općina, KUD-ovi, udruge civilnog društva, mjesni odbori	
IZVORI FINANCIRANJA	Ministarstvo kulture, Općina Trnava	
MJERA 5		Proširenje kapaciteta za smještaj starih i nemoćnih osoba
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je gradnja novih kapaciteta za smještaj starih i nemoćnih osoba te poboljšanje socijalnih usluga i poboljšanje kvalitete života starije skupine stanovnika.	
SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom će se odvijati sljedeće aktivnosti: izrada projektne dokumentacije, ishođenje dozvola i izgradnja i održavanje objekata za smještaj starijih i nemoćnih osoba, obrazovanje i jačanje kapaciteta pružatelja socijalnih usluga.	
NOSITELJ	Općina, centar za socijalnu skrb, stanovnici	
IZVORI FINANCIRANJA	Privatni poduzetnici, EU fondovi	
MJERA 6		Organiziranje dječjeg vrtića
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je organizirati funkcioniranje dječjeg vrtića na razini Općine.	
SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom se želi utjecati na organizaciju funkcioniranja vrtića na području Općine već postojećem prostoru. Na taj način bi se osim organizacije predškole, osiguralo stanovnicima Općine osigurala skrb o djeci.	
NOSITELJ	Općina, obrazovne ustanove, stanovništvo	
IZVORI FINANCIRANJA	EU fondovi, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Županija Osječko-baranjska	

P3 Kvalitetno prostorno planiranje

MJERA 1	Ažuriranje prostorno-planske dokumentacije
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je ažuriranje postojećih prostorno-planskih dokumenata Općine, uvažavajući nove potrebe razvoja te prilagođavanje novim standardima zaštite okoliša.
SADRŽAJ/OPIS	Aktivnosti koje će se provoditi u sklopu ove mjere su ažuriranje postojeće prostorno-planske dokumentacije u skladu s potrebama razvoja.
NOSITELJ	Općina Trnava
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Trnava, nadležna ministarstva

P4 Zaštita prirode i očuvanje okoliša

MJERA 1	Stvaranje uvjeta za kvalitetno zbrinjavanje otpada i podizanje svijesti o važnosti i prednosti sortiranja opada
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je stvoriti infrastrukturne i institucionalne uvjete koje će omogućiti kvalitetno zbrinjavanje otpada.
SADRŽAJ/OPIS	Ovom se mjerom žele stvoriti uvjeti za provođenje aktivnosti gospodarenja otpadom i poticati svijest stanovništva o kvalitetnom zbrinjavanju otpada. Aktivnosti u sklopu ove mjere uključuju Izradu plana gospodarenja otpadom Općine Trnava, selektivno prikupljanje otpada, saniranje divljih odlagališta otpada i izgradnja reciklažnog dvorišta.
NOSITELJ	Općina Trnava, lokalno stanovništvo
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Trnava, nadležno ministarstvo, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost

MJERA 2 Zaštita biološke i krajobrazne raznolikosti

CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je očuvati raznolikost krajolika i bioloških vrsta na području Općine Trnava, posebno šumska područja koja su pod zaštitom Natura 2000.
SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom se žele stvoriti uvjeti za provedbu aktivnosti zaštite prirode i upravljanje zaštićenim prirodnim područjem na lokalnoj razini, odnosno aktivnosti vezane za održavanjem i povećanjem broja jedinki ugroženih vrsta, očuvanjem i obnovom njihovih prirodnih staništa.
NOSITELJ	Općina Trnava, Udruge za zaštitu prirode, stanovništvo, udruge
IZVORI FINANCIRANJA	Nadležno ministarstvo, Općina Trnava, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, Fondovi EU

MJERA 3		Provedba mjera za zaštitu voda i tla
CILJ I SVRHA MJERE		Cilj ove mjere je utjecati na svijest građana, poljoprivrednika i ostalih gospodarskih dionika u vezi očuvanja i zaštite voda i tla.
SADRŽAJ/OPIS		Ovom mjerom se želi educirati stanovništvo, poljoprivrednici i ostali gospodarski dionici o pravilnoj uporabi sredstava koja mogu štetno i negativno utjecati na tlo i vodu, da bi se pravilnim načinom utjecalo na zaštitu vode i tla.
NOSITELJ		Općina Trnava, stanovništvo, poljoprivrednici, poduzetnici
IZVORI FINANCIRANJA		Nadležno ministarstvo, Općina Trnava, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, Fondovi EU

P5 Energetska efikasnost i obnovljivi izvori energije

MJERA 1		Primjena obnovljivih izvora energije - biomasa
CILJ I SVRHA MJERE		Cilj ove mjere je poticanje korištenja obnovljivih izvora energije u privatnom i javnom sektoru na području Općine Trnava
SADRŽAJ/OPIS		Ovom mjerom se želi poticati korištenje obnovljivih izvora energije i uvoditi sustave koji koriste obnovljive izvore energije. Osmišljavanje i provedbu programa sufinanciranja proizvodnje i korištenja energije iz OIE, korištenje biomase kao izvor toplinske energije u plastenicima i sl. te implementaciju obnovljivih izvora u postojeće energetske sustave – npr. postavljanje solarnih čelija i kolektora za pripremu tople vode.
NOSITELJ		Općina Trnava, gospodarski subjekti, stanovništvo, udruge
IZVORI FINANCIRANJA		Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, Fondovi EU

MJERA 2		Primjena energetski učinkovitih tehnologija
CILJ I SVRHA MJERE		Cilj ove mjere jest povećanje energetske učinkovitosti u privatnom i javnom sektoru uvođenjem novih energetski učinkovitih tehnologija.
SADRŽAJ/OPIS		Ovom mjerom se želi educirati stanovništvo i gospodarski subjekti o prednostima i potencijalnim modelima financiranja uvođenja energetsko učinkovitih tehnologija te poticati uvođenje novih energetsko učinkovitih tehnologija, a to će sve utjecati na smanjenje potrošnje energije.
NOSITELJ		Općina, gospodarski subjekti, stanovništvo, udruge
IZVORI FINANCIRANJA		Općina Trnava, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, Fondovi EU

CILJ 3: UNAPRJEĐENJE KVALITETE ŽIVOTA, RAZVOJ PARTNERSTVA I MEĐUSEKTORSKA SURADNJA
P1 Očuvanje društveno kulturne baštine

MJERA 1	Istraživanje i održivo upravljanje društveno kulturnom baštinom
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je istraživanje postojeće i nove nematerijalne i materijalne kulturne baštine te osiguranje dugotrajne zaštite društveno kulturnih vrijednosti na razini Općine.
SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom se želi kontinuirano istraživati nematerijalna kulturna baština te utjecati na očuvanje društveno kulturne baštine kojom se može utjecati na održivi razvoj Općine, a doprinositi će kvaliteti života lokalne zajednice. Očuvanjem i prezentiranjem društveno kulturne baštine povećat će se atraktivnost Općine kao turističke destinacije.
NOSITELJ	Općina, udruge, KUD - ovi, lokalno stanovništvo
IZVORI FINANCIRANJA	Europski fond za regionalni razvoj, Ministarstvo kulture

P2 Unapređenje zdravstveno socijalne zaštite

MJERA 1	Unapređenje zdravstvenih usluga
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je unapređenje zdravstvene zaštite u svrhu pružanja kvalitetnijih zdravstvenih usluga na području Općine.
SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom se želi utjecati na poboljšanje zdravstvenih usluga primarne i sekundarne zdravstvene zaštite te utjecanje na otvaranje ljekarne da bi se na taj način omogućilo približavanje zdravstvenih usluga starijim i nemoćnim osobama na području Općine.
NOSITELJ	Stanovništvo, općina, pružatelji zdravstvenih usluga
IZVORI FINANCIRANJA	Ministarstvo zdravljia, Europski socijalni fond, Osječko-baranjska županija

MJERA 2 **Unapređenje socijalnih usluga i povećana skrb o starijoj populaciji**

CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je modernizacija postojećih i razvoj novih socijalnih usluga te poboljšanje uvjeta i kvalitete života socijalno ugroženih skupina na području Općine.
SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom se želi utjecati na poboljšanje uvjeta i kvalitete života socijalno ugroženih skupina te njihovo uključivanje u gospodarski i društveni život kroz jačanje ljudskih kapaciteta pružatelja socijalnih usluga te kreiranje i osmišljavanje programa i projekata za poboljšanje uvjeta i kvalitete života socijalno ugroženog stanovništva.
NOSITELJ	Općina, stanovništvo, pružatelji socijalnih usluga, udruge
IZVORI FINANCIRANJA	Europski socijalni fond, Ministarstvo socijalne politike i mladih

P3 Jačanje uloge OCD-a i razvoj ljudskih potencijala

MJERA 1	Unapređenje znanja i vještina civilnog društva
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je jačanje znanja i vještina članova organizacija civilnog društva potrebnih za rad u provedbu programa vezanih za društveno ekonomski razvoj.
SADRŽAJ/OPIS	Ovom se mjerom želi finansijski podupirati programe OCD-a vezane za organizaciju programa neformalnog obrazovanja, prikupljanja finansijskih sredstava, pripreme projekata i upravljanje projektima da bi se potaknula što veća aktivnost i profesionalnost u radu OCD-a, razvoja socijalnog poduzetništva, što će za posljedicu imati društveno ekonomski razvoj općine.
NOSITELJ	Organizacije civilnog društva, Općina, Županija, obrazovne ustanove
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Trnava, Europski socijalni fond
MJERA 2	Razvoj partnerstva između općine ,poduzetnika i građana - socijalni dijalog
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je stvoriti uvjete za socijalni dijalog između lokalne uprave, gospodarstvenika i stanovnika općine, odnosno organizacija civilnog društva.
SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom se želi potaknuti sudjelovanje svih aktera na razini Općine u stvaranju i kreiranju politike kojom će se utjecati na društveno ekonomski razvoj same Općine.
NOSITELJ	Općina, gospodarstvenici, OCD, stanovništvo
IZVORI FINANCIRANJA	Europski socijalni fond, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, HZZ
MJERA 3	Poticanje cjeloživotnog obrazovanja i stvaranje novih radnih mesta
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je razvoj institucija i programa neformalnog obrazovanja u svrhu unapređenja formalno stečenog obrazovanja, znanja i vještina.
SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom se želi utjecati na daljnje obrazovanje stanovnika Općine da bi unaprijedili svoje formalno obrazovanje, znanje i vještine kako bi ojačali kompetencije i konkurentnost na tržištu radne snage. Aktivnosti koje će se koristiti su stipendiranje učenika i studenata, subvencioniranje vrtića te prilagodbom postojećih i razvoj novih programa cjeloživotnog obrazovanja u skladu s potrebama tržišta rada za sve skupine.
NOSITELJ	Općina, obrazovne ustanove, stanovništvo, udruge
IZVORI FINANCIRANJA	Europski socijalni fond, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, HZZ, Mjere ruralnog razvoja, Mjera 1. Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja

P4 Unapređenje međunarodne suradnje

MJERA 1	Poticanje prekogranične suradnje s BIH
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj je potaknuti prekograničnu suradnju između Općine i susjedne BIH zbog blizine i mogućnosti širenja tržišta gospodarskih subjekata s područja Općine.
SADRŽAJ/OPIS	Ovom mjerom se želi ostvariti suradnja na način da se razmjenjuju iskustva i najbolje prakse u rješavanju problema u područjima od interesa za obje strane te na taj način potaknuti poslovnu suradnju gospodarstvenika s obje strane.
NOSITELJ	Općina, gospodarstvenici, udruge, stanovništvo
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Trnava, EU fondovi

7. USKLAĐENOST LOKALNE RAZVOJNE STRATEGIJE OPĆINE TRNAVA S DRUGIM STRATEGIJAMA

Razvoj na lokalnoj razini ne događa se samostalno i izolirano. Prepoznavanje i uvažavanje šireg planskog konteksta ključan je element koncipiranja svakog razvojnog plana, tako i lokalne razvojne strategije. Širi planski kontekst ove Lokalne razvojne strategije su županijski razvojni planovi i strategije, nacionalni razvojni planovi i strategije te politike, strategije i programe Europske Unije.

Prilikom pripreme Lokalne razvojne strategije Općine Trnava za razdoblje od 2015.- 2020. vodilo se računa o njezinoj usklađenosti s navedenim širim okvirom, osobito u segmentu utvrđivanja strateških ciljeva i prioriteta koji su konkretizirani na način da slijede opći smjer zadan ciljevima i prioritetima RH i EU.

Kod utvrđivanja ciljeva i prioriteta Lokalne razvojne strategije Općine Trnava posebice se uzimala u obzir usklađenost s ciljevima i prioritetima na višoj razini, dakle ciljevima i prioritetima Osječko-baranjske županije, Republike Hrvatske i Europskom Unijom.

7.1. USKLAĐENOST SA ŽUPANIJSKOM RAZVOJNOM STRATEGIJOM OSJEČKO- BARANJSKE ŽUPANIJE

Kako bi se osigurala usklađenost sa strateško-planskim dokumentom višeg reda, kod planiranja strateških ciljeva razvoja Općine Trnava u razmatranje su uzeti ciljevi Županijske razvojne strategije Osječko-baranjske županije. Usklađenost ovih dvaju strateških dokumenta vidljiva je u tablici.

Tablica 18. Usklađenost LRS Općine Trnava i ŽRS Osječko-baranjske županije

Županijska razvojna strategija Osječko-baranjske županije 2011. - 2013. godine	Lokalna razvojna strategija Općine Trnava 2015.-2020. godine
CILJ 1: Održivi razvoj i unapređenje prostora	STRATEŠKI CILJ 2: Unapređenje infrastrukture, prostorno planiranje i zaštita okoliša
CILJ 2: Razvoj konkurentnog gospodarstva	STRATEŠKI CILJ 1: Stvaranje konkurentnog gospodarstva
CILJ 3: Razvoj ljudskih resursa i kvalitetno zadovoljavanje javnih potreba građana	STRATEŠKI CILJ 3: Unapređenje kvalitete života, razvoj partnerstva i međusektorska suradnja

7.2. USKLAĐENOST S NACIONALnim RAZVOJnim CILJEVIMA

Strateški ciljevi, prioriteti i mjere Lokalne razvojne strategije Općine Trnava komplementarni su s relevantnim nacionalnim strateškim dokumentima:

- Strategijom ruralnog razvoja RH 2008.-2013.

Tablica 19. Usklađenost LRS Općine Trnava sa Strategijom ruralnog razvoja RH

Strategija ruralnog razvoja RH 2008.-2013.	Strategija razvoja Općine Trnava 2015.-2020. godine
STRATEŠKI CILJ 1: Poboljšanje konkurentnosti poljoprivrednog i šumarskog sektora	STRATEŠKI CILJ 1: Stvaranje konkurentnog gospodarstva
STRATEŠKI CILJ 2: Razvoj gospodarstva i poduzetništva	STRATEŠKI CILJ 1: Stvaranje konkurentnog gospodarstva
STRATEŠKI CILJ 3: razvoj ruralnog turizma i očuvanje prirodne i kulturne baštine	STRATEŠKI CILJ 2: Unapređenje infrastrukture, prostorno planiranje i zaštita okoliša
STRATEŠKI CILJ 4: Razvoj društvenog kapitala i unapređenje kvalitete života	STRATEŠKI CILJ 3: Unapređenje kvalitete života, razvoj partnerstva i međusektorska suradnja

8. PROVEDBA STRATEŠKOG PLANA GOSPODARSKOG RAZVITKA OPĆINE TRNAVA

Planiranje i provedba lokalne razvojne politike organizira se na više razina javne vlasti. Prva je razina središnjih tijela državne uprave usmjerenih na stvaranje okvira i poticanje ravnomjernog razvoja cijelog teritorije RH, druga je regionalna/županijska razina orijentirana na stvaranje okvira i poticanje razvoja regije, a treću razinu predstavljaju jedinice lokalne samouprave usmjerene na razvoj lokalnog područja.

Središnja je razina odgovorna za sveukupnu viziju razvoja i aktivno vođenje u ostvarenju ciljeva razvoja na lokalnoj i regionalnoj razini. Regionalna i lokalna razina zadužene su za usmjeravanje vlastitog razvoja prema ostvarivanju vlastitih specifičnih ciljeva, ali i sveukupnih razvojnih ciljeva Osječko–baranjske županije i Republike Hrvatske.

U svrhu uspješne provedbe Lokalne razvojne strategija te postizanja postavljenih strateških ciljeva važno je postići suradnju svih razina (središnje, regionalne i lokalne) te isto tako i suradnju svih dionika na lokalnoj razini.

8.1. PROVEDBA LOKALNE RAZVOJNE STRATEGIJE

Provedba Lokalne razvojne strategije je proces koji će se kontinuirano provoditi u periodu od 2015. do 2020. godine. Kako bi se omogućila djelotvorna i učinkovita provedba strategije, jedan od osnovnih preduvjeta je definiranje institucionalnog okvira za provedbu.

Provedba Lokalne razvojne strategije Općine Trnava, odnosno projekata u okviru Strategije razvoja u najvećoj je mjeri u nadležnosti javnog sektora. Međutim, kako bi se ostvarile postavljena vizija i strateški ciljevi razvoja, nužna je suradnja javnog, privatnog i civilnog sektora.

U okviru institucionalnog okvira za provedbu strategije, važno je stoga na različitim razinama uključiti dionike javnog, poslovnog i civilnog sektora uz koordinaciju Općine.

Dionici iz javnog sektora imaju ključnu ulogu u pripremi i provedbi projekata iz područja svojeg djelovanja. Javni sektor uključuje Općinu Trnava i institucije kao što su škola i vrtić.

Značajni dionici u izradi Lokalne razvojne strategije su i organizacije civilnog društva, čije polje interesa predstavljaju svi segmenti društva, a prvenstveno područje ljudskih prava, zaštite prirodne i kulturne baštine te razvoja ljudskih resursa. Svojim djelovanjem, organizacije civilnog društva doprinose kvaliteti života područja na kojem djeluju te kvalitetnim radom u suradnji s ostalim dionicima razvoja mogu utjecati na dotok dodatnih sredstava iz drugih regija, nacionalnih i EU fondova na područje Općine kako bi se na taj način financirale inicijative iz područja njihovog djelovanja, a u cilju ukupnog lokalnog razvoja.

Treći važan dionik lokalnog razvoja jest privatni sektor koji predstavlja okosnicu ekonomskog razvoja. Privatni sektor je glavni pokretač kreiranja radnih mjesta i blagostanja. Svrha je Lokalne razvojne strategije stvoriti preduvjete za što kvalitetnije djelovanje privatnog sektora, što se prvenstveno ostvaruje djelovanjem javnog sektora. Zbog navedenog razloga sudjelovanje dionika iz privatnog sektora u pripremi i provedbi strategije razvoja od izrazite je važnosti.

8.2. PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE

Praćenje i izvještavanje je važan element provedbe Lokalne razvojne strategije, koji ima za cilj osigurati učinkovitost upravljanja i transparentnost provedbe Strategije.

Zadaci praćenja provedbe Strategije su sljedeći:

- učinkovita i transparentna provedba definiranih mjera,
- utvrđivanje učinkovitosti provedenih aktivnosti i projekata po mjerama,
- utvrđivanje opravdanosti provedbe definiranih mjera i projekata i
- ažuriranje postojećih i definiranje novih projekata sukladno potrebama.

Praćenje razvojne strategije osnovni je alat za uspješno upravljanje provedbom. Osim praćenja na razini pokazatelja, svakako su važne komponente i praćenje vremenske dinamike provedbe strategije kao i financijsko praćenje vezano uz ostvarivanje rezultata. Usporedbom planiranog i ostvarenog, stvara se baza podataka čijom se analizom može odrediti trenutni status provedbe u odnosu na planirane rezultate s obzirom na potrebne resurse, željene ishode i zadane rokove. Cilj toga je planiranje aktivnosti u sljedećem izvještajnom razdoblju i implementacija strategije u skladu s planiranim aktivnostima kako bi se moglo utjecati na učinkovitost i djelotvornost provedbe same strategije.

Stoga je uspostavljen sustav praćenja, vrednovanja i izvještavanja o provedbi Strategije razvoja u skladu s Uputama za izradu i sadržaj izvješća županija o provedbu županijskih razvojnih strategija Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU. Sustav praćenja i izvještavanja provjerava postoji li potreba za određenim mjerama, jesu li dostupni resursi za realizaciju mjera optimalno iskorišteni, potvrđuje do koje mjere su ciljevi određenih mjera ostvareni, postoji li potreba za korekcijama mjera te osigurava učinkovitu provedbu i upravljanje.

Praćenje i izvještavanje o provedbi Strategije razvoja odvijat će se kontinuirano tijekom čitavog razdoblja na koje se Strategija razvoja odnosi. Jednom godišnje Radna grupa za provedbu podnosit će izvješća o napretku provedbe Strategije razvoja koju će potvrđivati općinski načelnik. Izvješća o napretku sadržavat će informacije o provedenim aktivnostima/projektima u sklopu strateških mjera, podatke o nositeljima provedbe, utrošenim u odnosu na planirana financijska sredstva uključujući informacije o njihovim izvorima te ostvarenim i/ili očekivanim rezultatima provedbe mjera.

U okviru sustava praćenja provedbe, Radna grupa za provedbu koordinirat će prikupljanje, obradu, analizu i pohranu informacija, podataka i pokazatelja, izraditi ocjenu realizacije ciljeva, prioriteta i mjera te uspješnosti upravljanja provedbom. Osim samih članova Radne grupe za provedbu, veliku će ulogu u provedbi Lokalne razvojne strategije imati i svi ostali službenici Općine Trnava, koji će aktivno sudjelovati u prikupljanju informacija od provoditelja projekata i ostalih aktera lokalnog razvoja dok će općinska načelnica, između ostalog, biti zadužena za izvještavanje o uspješnosti provedbe Strategije.

Uspostavljen sustav praćenja i izvještavanja omogućit će brzo i učinkovito ažuriranje, kako baze projekta, tako i ostalih dijelova Lokalne razvojne strategije, a u svrhu postizanja očekivanih rezultata.

IZVORI PODATAKA

- <http://www.opcina-trnava.hr>
- Statut Općine Trnava dostupno na :
<http://www.opcina-trnava.hr/index.php/dokumenti/category/1-opcinski-propisi>(26.04.2015.)
- Prostorni plan Općine Trnava dostupno na:
<http://www.opcina-trnava.hr/index.php/dokumenti/category/1-opcinski-propisi> i
<http://www.prostorobz.hr>(26.04.2015.)
- Državni zavod za statistiku, Popis poljoprivrede iz 2003. godine, dostupno na:
www.dzs.hr(16.04.2015.)
- Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva iz 2011. godine, dostupno na:
www.dzs.hr(13.4.2015.)
- Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Registar kulturnih dobara, dostupno na:
<http://www.min-kulture.hr>(19.08.2015.)
- Državni zavod za zaštitu prirode, Ekološka mreža i Natura2000, dostupno na:
<http://www.dzzp.hr/ekoloska-mreza/natura-2000-129.html>(20.07.2015.) i
<http://natura2000.dzzp.hr/natura/>
- Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN147/14), dostupno na:
http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_12_147_2751.html, (20.08.2015.)
- Obrtni registar, dostupno na: <http://or.minpo.hr/pretraga.htm> (19.08.2015)
- Pregled gospodarskih subjekata u Općini Trnava, dostupno na: <http://www.biznet.hr/>
- Godišnji plan i program rada Osnovne škole J.J. Strossmayera Trnava, dostupno na:
<http://www.os-jjstrossmayer-trnava.skole.hr/>
- Popis i broj Obiteljskih poljoprivrednih proizvođača u Općini Trnava, dopis Agencije za plaćanje u poljoprivredi ribarstvu i ruralnom razvoju
- Statistički bilteni Hrvatskog zavoda za zapošljavanje
- Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, odjel plana i analize
- Županijska razvojna strategija Osječko-baranjske županije 2011. – 2013, dostupno na:<http://www.obz.hr/hr/pdf-strategija/2011/%C5%BDupanijska%20razvojna%20strategija%20Osje%C4%8Dko-baranjske%20%C5%BEupanije%202011.%20-%202013.pdf>(14.12.2015.)
- Strategija ruralnog razvoja Republike Hrvatske, dostupno na:
<http://www.mps.hr/default.aspx?id=3652> (14.12.2015.)

OVAJ PROJEKT SUFINANCIRAN JE SREDSTVIMA EUROPSKE UNIJE
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj

Provđenja operacije 7.1.1.
"Sastavljanje i ažuriranje planova za razvoj jedinica lokalne samouprave" u sklopu Mjere 07

Naziv projekta:
Izrada Lokalne razvojne strategije Općine Trnava za razdoblje 2015.-2020.

PROGRAM RURALNOG RAZVOJA 2014. - 2020.

Udio sufinanciranja: 85% EU, 15% RH

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj: Europa ulaze u ruralna područja